

HJELMLAND KOMMUNE

Budsjett 2023 Økonomiplan 2023– 2026

Til handsaming i formannskapet 22. november

Til handsaming i kommunestyret 15. desember

Frå kåringa av "Årets Gladmatstand 2022" - foto: Tord F. Paulsen

Innhald

1.	Vedtak i budsjettet	s. 3	8. Budsjettkommentarar, handlingsplanar	s.35
	Bakgrunn og føringar	2. s. 6	- Politisk styring	s.35
2.1	Eigedomsskatt og kraftskatt	s. 6	- Rådmannen	s.36
2.2.	Særlege mål i perioden	s. 6	- Økonomi	s.37
2.3.	Økonomiske mål og føresetnader	s. 7	- Løn, personal. HMS og beredskap	s.38
2.3.1.	Eigedomsskatt på bolig og fritidsbustad	s. 9	- Prosjekt og digitalisering	s.39
2.3.2.	Gjeld	s. 9	- Samfunn og Næring overordna	s.40
2.3.3.	Sal av kommunal eigedom	s. 9	- Kommunikasjon/ kundesenter	s.41
2.3.4.	Total ramme for budsjettet	s. 9	- Bygg- og anlegg	s.42
2.4.	Statsbudsjettet 2023	s. 9	- Plan og forvaltning	s.43
2.4.1.	Satsingsområde i statsbudsjettet	s. 9	- Kultur	s.44
2.4.2.	Statsbudsjettet tal for Hjelmeland	s.10	- Helse og omsorg overordna	s.45
3.	Mål for drifta	s. 11	- Hjelmeland omsorgssenter	s.46
3.1.	Plansystem	s. 11	- Årdal omsorgssenter	s.47
3.2.	Hjelmeland kommune organisasjon	s. 11	- Helse og tilrettelagde tenester	s.48
3.3.	Visjon, mål og prioriteringar	s. 11	- NAV Hjelmeland	s.49
3.3.1	Overordna mål i kommuneplanen	s.11	- Barnevern	s.50
	Satsingsområde i kommuneplanen	s.12	- Oppvekst overordna	s.51
	Andre satsingar i budsjettperioden	s.12	- Hjelmeland barnehage	s.52
	- Berekraft		- Årdal barnehage	s.53
	- Klimabudsjett		- Fister barnehage	s.54
	- Digitalisering		- Jøsenfjorden barnehage	s.55
	- Velferdsteknologi		- Hjelmeland skule	s.56
	- Effektivisering/ Lean		- Årdal skule	s.57
	- Breiband prosjekt		- Kulturskulen	s.58
	- Hjelmeland Naturlegvis, prosjekt	s.13		
	- Vågen 360			
	- Næringsarbeid			
3.3.2.	Planstrategi	s.13		
4.	Økonomi og trendar	s.14	9. Gjeld og gjeldsgrad	s. 59
4.1.	Utvikling i folketalet	s.15	10.Investeringar	s. 60
4.1.2.	Prognosar utvikling i folketal	s.15	10.1 investeringar 2023 – 2026	s. 61
4.2.	Utvikling i netto driftsresultat	s.19	Finansiering	s.62
4.3	Utv. i sentrale inntekter og pensjonskost	s.20	10.3 Bevillingsoversikt	s.63
5.	Budsjett og rammer for 2020– 2023	s.21	10.4 Detaljoversikt prosjekter	s.64
5.1	Hovudoversikt drift	s.22		
5.1.1.	Bevillingsoversikt	s.22		
5.1.2.	Rammer og ansvar budsjettskjema 1.b.	s.23		
5.1.4	Budsjett per hovudområde	s.24		
5.1.5	Oversikt bruk av fond	s.25		
6.	VAR	s.25		
6.1.	Forventa utvikling i VAR kost	s.25		
6.2.	Grunnlag for VAR gebyr	s.25		
7.	Nye tiltak	s.27		
7.1	Nye tiltak som er med i budsjettet	s.27		
7.2	Rits ny organisering , eige rettssubjekt	s,28		
7.3	Nye tiltak budsjett rapportversjon	s.30		

Vedtak budsjett 2023

1. Det kommunale skatteøyret skal vere høgast lovlege sats for alle grupperingar, for 2023. Formueskatten vert rekna etter høgaste sats. Naturressursskatt vert rekna etter høgaste sats.
2. Hjelmeland kommunestyre vedtek investeringsbudsjett for 2023, jf. tabell over investeringstiltak i rådmannens utkast til budsjett, kap.10 s. 65 .med følgjande endringar:
3. Hjelmeland kommunestyre vedtek driftsbudsjett for 2023 slik det går fram av rådmannens utkast til budsjett. Kap 5.1, "Bevillingsoversikt» kap. 5.1.2 s.22 og «budsjettskjema 1B» kap. 5.1.3 s. 23 ., med følgjande endringar:
4. Rådmannen får fullmakt til å fordele netto budsjetttramme i «Budsjettskjema 1B» på dei ulike KOSTRA-artane.
5. Nettorammane er bindande for rådmannens disponering av budsjett.
6. Vedtak ved utskriving av eigedomsskatt for 2022 for Hjelmeland kommune:
I medhald av eigedomsskattelova §1 og § 3 skal følgjande utskrivningsalternativ nyttas for skatteåret 2023 :

Utskrivingsområde:

Utskriving av eigedomsskatt i heile kommunen, etter lov om eigedomsskatt til kommunane (esktl) § 3, 1. ledd bokstav a.

Promillesats:

Den alminnelege skattesatsen for skattepliktige eigedomar er 7 promille, jfr esktl § 11, 1. ledd. Skattesatsane vert differensiert med heimel i esktl § 12 bokstav a og b. Skattesats for bustaddel i eigedomar med sjølvstendige bustaddelar og fritidsbustader, og ubebygde grunneigedomar (bustad-, fritids-og næringstomter) får eigen sats på 2 promille for skatteåret 2023. Eigedomsskattesats for næringseigedomar, oppdrettsanlegg og næringsdel ved blanda bruk, samt energianlegg er 7 promille.

Overgangsregel til §§ 3 og 4:

Kommunen har frå 2019 i tillegg til utskriving etter § 3, 1 ledd bokstav a nytta overgangsregel for utskriving av takst på særskilte skattegrunnlag (tidl. produksjonsutstyr for verk og bruk frå 2018 og produksjonsinstallasjonar på verk og bruk som tener produksjonen). Takst for særskilt skattegrunnlag frå skatteåret 2018 vert etter overgangsregel redusert med 5/7 for skatteåret 2023.

Botnfrådrag :

Det vert ikkje gitt botnfrådrag for bustaddel av eigedomar (herunder fritidseigedomar) som fyller vilkår om sjølvstendige bustaddelar, jfr esktl § 11, 2. ledd.

Takstvedtekter :

Takseringa er i samsvar med gjeldande vedtekter for eigedomsskatt, vedtatt i kommunestyret.

Takstgrunnlag

Kommunestyret gjer vedtak om utskriving av eigedomsskatt for skatteåret 2023. Utskrivinga er basert på Hjelmeland kommune sine retningslinjer ved alminnelege taksering frå 2020 etter lov om eigedomsskatt.

Fritak:

I medhald av esktl § 7, bokstav A kan ein unnta eigedom eller bygg eigd av stiftelsar og institusjonar som tek sikte på å gagna kommunen, fylket eller staten. Sakkunnig nemnd tilrår fritak til kulturbygg og anlegg som idrettsanlegg, samfunnshus, bedehus, mv. jfr.vedlagt liste med tilråding frå sakkunnig nemnd.

I medhald av esktl § 7 bokstav B kan ein fritak eigedom som har historisk verdi heilt eller delvis for eigedomsskatt. Sakkunnig nemnd tilrår at freda bygg og verneverdige bygg i klasse A og B (sefrak A og B) får fritak frå eigedomsskatt, jfr vedlagt liste med tilråding frå sakkunnig nemnd.

I medhald av esktl § 7 bokstav C kan ein fritak bygning som heilt eller i nokon mon vert nytta til husvære i opptil 20 år frå den tida bygningen var ferdig. Det tilrår fritak i inntil 3 år for nye bustadar /våningshus, rekna frå første skatteår etter tatt i bruk/bygd. Gjeld nye bygg som ikkje er taksert for eigedomsskatt for skatteåret 2020, som er tatt i bruk/bygde etter 01.01.2020.

Fritaket gjeld ikkje tomt, fritidsbustad og andre bygg på eigedomen, som garasje, naust o.l. Nye tilbygg til eldre bustadar/våningshus inngår ikkje i fritaket.

Fritaket gjeld bygg med bygningskoder frå matrikkel: 111, 112, 113, 121,122, 123,124,131,133,135,136,141,142,143,144,145,146,151,159,162,163, koder for «Enebolig, Enebolig m/hybel mv, Våningshus, Tomannsbolig, Rekkehus, Kjedehus, Terrassehus, Andre småhus, Stor frittliggende bolig i flere etasjer, Bygning for bofelleskap, Helårsbolig/Våningshus benyttes som fritidsbolig»

Sakkunnig nemnd gis fullmakt til å vedta fritak for nye bygningar etter § 7 c i takstvedtak for skatteåret 2023. Liste over lovhjemla fritak etter esktl §5 og § 7 c for 2023 vert oppjustert for endringar til og med 31.12.2022, vedtas av sakkunnig nemnd for eigedomsskatt og vert utlagt som del av eigedomsskatteliste for 2023.

Betaling:

Eigedomsskatten skal betalast i fire terminar; med forfall (20.04, 20.06, 20.10 og 20.12) i skatteåret.

Kommunen tilbyr fleksibel fakturering. Som alternativ til 4 terminar kan ein mota faktura for kommunale avgifter for eigedomsskatt/vatn/avlau for 2023 i 1 termin med forfall 20.04 eller i 2 terminar med forfall 20.04 og 20.10.

7. Kommunale gebyr- og betalingsattsar vert vedtekne i eigne saker.
8. Ordførargodtgjersla for året 2023 vert tilsvarande 100% stilling, og vert sett til 90% av godtgjersle for stortingsrepresentant pr. 1. mai 2022, avrunda til kr 958 000,-.
Andre godtgjersler til folkevalde tek utgangspunkt i ordførargodtgjersla i samsvar med vedteke reglement for godtgjersle til folkevalde, jf. sak 081/19. Slik godtgjersle skal og justerast i tråd med ordføraren sin godtgjersle.
9. Det vert teke atterhald om endringar for årsbudsjettet dersom premissane i endeleg statsbudsjett gjer dette naudsynt.
10. Kommunestyret forventar at rådmannen legg fram månadleg oversikt over utviklinga i kommuneøkonomien samanlikna med budsjett med forslag til budsjettjusteringar gjennom heileåret, ogat rådmannen legg fram for kommunestyret tertialrapport (per 30. april og 31. august).
11. Rådmannen skal vurderer alle stillingar som vert ledige i løpet av året for å sjå om dei treng å erstattast.

Verbalpunkt

1. Plan for utvinning av byggeråstoff Hjelmeland kommune set i gong med plan for utvinning av byggeråstoff.
Rådmannen kjem tilbake med sak til første det kommunestyremøte i 2023.
2. Temamøte IKT/RITS Kostnadar knytta til ikt/rits dobla seg i frå 2021 til 2022.
Kommunestyret ynskjer eit temamøte med avdelinga for å få meir innsikt i kva pengene går til og korleis det er med på å effektivisere dei ulike kommunale einingane.
3. Rådmannen ser på høve og trong om å halda symjebassenget ope fram til sommaren.

2. Bakgrunn og føringar

Kommunelova § 44, 45 og 46 fortel kva ei økonomiplan ogeit årsbudsjett i ein kommune skal innehalda.

Bakgrunn og grunnlag for arbeidet med budsjett 2023 er vedteke budsjett for 2022 med konsekvensjusteringar og vedtekne budsjettendringar i 2022. Vedteken økonomiplan 2022 -2025 og kommuneopplegget i statsbudsjett for 2023. Formannskapet har gitt føringar på at utkast til budsjett skal baserast på rammebudsjettering for dei ulike tenestoområda.

2.1.Eigedomsskatt, kraft inntekter og eigedomsskatt.

Eigedomsskatt

I budsjettet er det ikkje lagt opp til nokre endringar i eigedomsskatten. Ved omlegging av eigedomsskatten i 2020 vart det innført ei kompesasjonsordning som skulle dekke tapte inntekter. Slik det ser ut i dag får me ikkje kompensering for alle tapte inntekter. Dette gjeld skatt på verker og bruk.

Kraftinntekter

I tillegg til eigedomsskatten er det sal av konsesjonskraft som gir dei største inntektene når det gjeld kraft. For 2023 har me meldt uttak på 90,3 GWh. 86, 3 GWh er seld for 0,555 øre per KWh. Resten er lagt ut til såkalla spottpris med påslag. Også i 2023 må me tilbakekjøpa prissikring hos Fjordkraft .Brutto inntekter er budsjettert til 47 millionar kroner. NB! Når det gjeld 3,5 GWh som me så langt ikkje har prissikra er me usikre på kva som skjer med eventuell inntening. Me viser her til reglane som vart innført 28. september om sal av kraft. Når det gjeld dei neste åra vil me leggja opp til å prissikra ein del av kraftmengda og omsetta resten til marknadspris. Det er og grunn til minna om at det alminnelege forbruket av straum i Hjelmeland ser ut til å gå ned. Det betyr at me kan risikera å få ein redusert mengde kraft for sal.

Havbruksfond

Hjelmeland har dei siste åra fått gode utbetalingar frå Havbruksfondet. I 2021 rundt 7 millionar kroner. Dette totalt medrekna overføring etter avtale med Stavanger. Per dato er det usikkert korleis den nye grunnrenteskatten på havbruk vil slå ut for Hjelmeland. Det er sagt at me skal sitta igjen med meire enn det me har i dag. Totalt er det noko uklart kva me kan rekna med. Me har budsjettert med inntekter på kroner 7 mill.

2.2.Særlege mål i budsjettperioden

2800

2800 innbyggjarar er målet i vedteken næringsstrategi med handlingsplan. 2800 innbyggjarar innan 2030.

I tråd med handlingsplanen er det lagt inn midlar til auke av stilling som rådgivar næring. Det er og lagt inn midlar til eit prosjekt med mål om å få til ei rask etablering av fleire bustader.

Prosjektet Hjelmeland- Naturlegvis fortsett ikkje som prosjekt, men informasjonsarbeidet vert ført over til drift. I tillegg vil faste møteplassar bli gjennomført av driftsorganisasjonen. Dette gjeld også deltaking på Glad Mat 2023. Det er forslått vidare drift av kontorfellesskapet på Hjelmeland.

Leva heile livet, aldersvennleg samfunn, demensvennleg samfunn, e- helse.

Dette er satsingar Hjelmeland kommune har starte opp med. Fleire aktørar er med om denne satsinga, både kommunale og frivillige. For å sikre eit godt arbeid med desse satsingane er det lagt opp til ei styrking av rådgjevar stillinga knytt opp til Helse- og omsorg med 40% til ei 100% stilling.

Beredskap

Covid- pandemien, krigen i Ukraina, energikrise og mogleg matvarekrise er utfordringar som er nye for Hjelmeland kommune. I tillegg ser me at ekstremvær fører til større utfordringar også lokalt. Dette gjeld særleg nedbør som igjen fører til ras. Me skal og starte opp med fylling av hydrogenferjer på Viganeset. Totalt sett vert det stilt store krav til vår beredskapsorganisasjon. Dette gjeld innan førebygging, men også til planverk og handlingskompetanse når me har ein aktuell situasjon. Den daglege arbeidet med helse, miljø og sikkerheit må forbeholdt. For å ivareta denne funksjonen har me lagt inn ei auke i stilling ved løn- og personal. Denne avdelinga har også ansvar for HMS og beredskap.

2.3 Økonomiske mål og føresetnader

KS har utarbeidd ein modell for utvikling av forventa netto driftsresultat, basert på kommunens profil.

Tabellen syner nivå for Hjelmeland basert på vidareføring av driftsnivå for rekneskapen 2021 og eit nivået for Hjelmeland basert på tal frå 2023 – 2026 budsjettet for å sjå utvikling i eit lengre perspektiv

Resultater	Estimert ut frå rekneskap 2021	Budsjett 2023
Forventet netto driftsresultat ved stabil tjenesteproduksjon	9 %	-0,5 %
Langsiktig minimumsnivå for netto driftsresultat	4 %	0,0 %
Minimumsnivå for disposisjonsfond for å håndtere risiko	3 %	3,1 %
Kortsiktig minimumsnivå for netto driftsresultat for å bygge opp disposisjonsfond	4 %	0,0 %

Me har lagt inn budsjettala for neste periode i modellen og det er tydeleg at Hjelmeland bevegar seg mot meir økonomiske utfordringar. Driftsutgifter auker betrakteleg utan samsvarande auke i inntekter, og det blir ei relativ stor auke i lånegjeld dei kommande åra. Dette vil føra til at Hjelmeland vil ha ei retning mot eit negativ netto driftsresultat.

Det er eit uttrykt eit mål at Hjelmeland kommune skal gjere seg uavhengig av inntekter på konsesjonsavgift, i drifta, for å nytte desse til samfunns - og næringsutvikling, samt til investeringar i infrastruktur. Om Hjelmeland kommune skal gjennomføra dette utan å nytta kraftfondet må driftskostnader reduserast med om lag kr 8 000 000,-. Dette fordi det blir saldert med om lag dette beløpet i drifta kvart år frå kraftfondet.

I 2023 er saldering av avdrag på lån frå kraftfondet redusert med kr 3 mill. Men det står att kr 2 mill her og saldering med kraftfondet innan skogbruk, landbruk og kultur er som før.

I tillegg til bruk av kraftfondet brukar Hjelmeland alt overskot fra kjøp/ sal av konsesjonskraft direkte i driftsbudsjettet og desse inntektene blir dermed ikkje sett av til fond.

Det betyr at Hjelmeland vil få store utfordringar dersom inntektene frå sal av konsesjonskraft blir lågare enn forespeilla dei neste åra, eller at forbruket av straum går ned og me får mindre volum for sal i marknaden

Det er eit naudsynt mål at Hjelmeland kommune byggjer opp disponible fond for å redusere sårbarheita i høve til uføresette kostnader og for å kunna finansiera meir av investeringar med eigenkapital.

Driftsoverskotet bør i løpet av fire år nå eit mål som ligg over anbefala minimumsnivået på 1,7 %. I tillegg bør ein klart større del av kraftfondet nyttast til tiltak som er viktige for å få til nærings-etablering/ støtte, for å leggja til rette for nye arbeidsplassar.

På tross av dette finn rådmannen det vanskeleg å leggja opp til ei drift der kommunen blir uavhengig av kraftfondet dei næraste åra. Kraftfondet har vedtekter som er ein del av konsesjonsvilkåra. Rådmannen legg desse vedtektene til grunn ved bruk av kraftfond.

Med andre ord, rådmannen har ikkje funne det tilrådeleg å kutta i drifta for å unngå saldering med kraftfondet. Nye tiltak er også vurdert og med dagens organisering av tenestene er det naudsynt å styrka utvalde områder, samt å redusera andre stader.

Budsjettet er lagt opp med bruk av sjølvkostprinsippet innan VA sektor, men med ein skilde avvik frå dette. Dette gjeld 2 prosjekter som skal førast utanfor sjølv kost prinsippet.

2.3.1 Eigedomsskatt,

Fritak for nybygg.

Fortsett fritak for eigedomsskatt i tre år for nybygg.

2.3.2. Gjeld

Lånegjelda er pr 31.12.2022 estimert til kr 330,0 for investeringar og kr 48,3 mill. i startlån, totalt kr 364,4 mill.

Ved opptak nytt lån i 2023, ut i frå berekna behov på kr 58 mill. (53 mill. til inv. og 5 mill. til startlån), så vil total lånegjeld pr 31.12.2023 være kr 401,4 mill. Gjeldsgraden ved utgangen av 2023 vil da syne 106% brutto og 100% netto.

Gjeldsgrad er lånegjeld i prosent av brutto driftsinntekter. Netto lånegjeld er korrigert for husbanken og rentebærande finansielle eigedelar.

Husbanken vert nytta aktivt av Hjelmeland kommune til startlån som vert vidareformidla. Dette vil bli handsama i kapitelet om gjeldsgrad under økonomiske analyser. Husbanken vert nytta aktivt av Hjelmeland kommune til startlån som vert vidareformidla. Sjå kap. om gjeldsgrad.

2.3.3 Sal og utleige av kommunale eigedomar.

Det er budsjettet med sal av kommunale bustader med kr 1 mill. kvart år i perioden 2023-2026.

2.3.4 Total ramme

Total ramme for budsjettet 2023 er på kr 377,8 mill. Dette er ei auke i budsjettet frå 2022 på kr 16,8 mill. 4,6 %.

2.4 Statsbudsjettet 2023

2.4.1. Satsingsområde i statsbudsjettet

Statsbudsjettet for 2023 vart lagt fram den 6. oktober 2022. Det er tydeleg at nasjonen Noreg har vore igjennom ei alvorleg krise.

Et budsjett som fordeler rettferdig og gir trygghet for folks kvardagsøkonomi

Regjeringa vil utjamne geografiske og sosiale forskjellar. Da må vi fordele betre. I tråd med Hurdalsplattforma skal dei med lave og vanlege inntekter få mindre skatt, mens de med de høyeste inntektene må bidra meir.

Eit budsjett som prioriterer trygghet for våre felles velferdstenester

Gode velferdstenester i hele landet er avgjerande for å gi folk trygghet i kvardagen og bidrar til å redusere sosiale og geografiske forskjellar. Regjeringa prioriterer derfor velferdstenestene i dette budsjettet og fortsett å investere i vår felles helse, våre eldre og i barna våre. Helsetenestene skal gi god hjelp, behandling og omsorg til befolkninga i hele landet.

Et budsjett som kutter utslepp og legger til rette for grønne arbeidsplassar

Klimakrisa kan ikkje settast på vent. Budsjettet legger opp til høye, nødvendige kutt av klimagassutslepp. Utslippsmåla skal nås samtidig som vi sikrar sosial og geografisk omfordeling.

Et budsjett som prioriterer all sin trygghet og viser solidaritet i en uroleg tid

Vi lever i en kravande tid med krig i Europa og mye usikkerheit om utviklinga framover. Regjeringa legger frem et budsjett som bidrar til å holde eigen befolkning trygg, både for dagens truslar og de som kan komme. Det er en av de viktigaste oppgåvene for en regjering. Budsjettet forsterkar den norske forsvarsvenen og styrker sivil beredskap.

Statsbudsjettet har ulike «kommunale» hovudprioriteringar for dei ulike departementa:

Kunnskapsdepartementet.

- eit rimelegare barnehage- og SFO-tilbod
- økt kompetanse og kvalitet i barnehagane
- tidlegare innsats i skole og barnehage og sosial utjamning.
- fleire skal fullføra vidaregåande opplæring og bli kvalifisert for læreplass, arbeid og vidare utdanning
- nye studieplassar i høgare yrkesfaglege utdanning

Regjeringa føreslår at *maksimalprisen for en barnehageplass blir redusert* til 3 000 kroner per måned frå 1. januar 2023.

Kommunal- og Moderniseringsdepartementet.

- Ein politikk for hele Norge, en aktiv distriktspolitikk
- omstilling og fornying i offentleg sektor digitalisering og ny teknologi
- vidareutvikling av bustadpolitikken
- Tenester nær folk i hele landet er et grunnleggande mål, regjeringa arbeider for ein *heilskapleg politikk for hele Norge*. en heilskapleg politikk for hele Norge en aktiv distriktspolitikk

Sektoren får dekket økte demografi- og pensjonskostnader, som er berekna til 2,5 mrd. kroner.

Helse og omsorgsdepartementet

- Allmennlegetenesta
- Sosialtenesta
- førebygging og behandling innan psykisk helse og rus

Regjeringa vil *auke rekruttering av fastlegar* og bidra til stabil legedekning i heile landet. Regjeringa foreslår derfor å auke bevillinga til nasjonale ALIS-avtaler slik at alle som startar spesialisering i allmenntillegisin kan få tilbod om en ALIS-avtale.

Auke basistilskotet til fastlegane frå 1. mai.

Opptrappingsplan for psykisk helse. Barn og unge prioriterast særskilt, bl.a. gjennom økt tilskott til helsestasjons- og skolehelsetenesta, digitale tilbod og oppsøkkande arbeid.

Barne- og likestillingsdepartementet

- inkludera barn og unge i fritidsaktivitetar
- økt utvida barnetrygd og avvikling av særfrådraget for einslege forsørgjarar
- styrke kvalitet i barnevernet sitt arbeid og tiltak
- istandsetting av kulturhistorisk viktige kyrkjebygg

Deltaking i *sosiale aktivitetar på fritida* er viktig i ein god oppvekst. Regjeringa foreslår å auke bevillinga til tilskott til å inkludera barn og unge i 2023. Aukinga skal blant annet kunne dekke kostnader for deltaking i fritidsaktivitetar, utstyrssentralar, opne møteplassar som fritidsklubbar, og loser som skal hjelpe unge med å fullføre utdanningsløp.

Kulturdepartementet

- frivillige organisasjonar
- lhbt+-feltet
- film- og dataspillformål

Landbruksdepartementet

- kompensasjon og forbetre inntektsmoglegheiter for landbruket
- etablering av Bionova
- beredskapslagring av matkorn for å betra matsikkerheit

Bevillinga til gjennomføring av jordbruksavtalen vert foreslått auka med 5 505 mill. kroner. Auken skal bidra til *kompensasjon og gi grunnlag for forbetra inntekta i næringa*.

Regjeringa prioriterer *beredskapslagring av matkorn for betre matsikkerheit*, ved å foreslå at dette skal utreias og etablerast.

Klima og miljødepartementet

- Enova si satsing på klimateknologi
- berekraftig forvaltning av naturressursane

- følge opp EUs grønne giv og «Klar for 55»-regelverket
- CO₂-kompensasjonsordningen for industrien
- Regjeringa foreslår å auke bevillinga til *Enova si satsing på klimateknologi* med 500 mill. kroner for å bidra til utsleppsreduksjonar i ikkje-kvotepiktig sektor.

Dette vil gjere det mogleg for Enova å forsterke innsatsen, eksempelvis innan elektrifisering av fartøy, tungtransport og anleggsmaskiner og utsleppsreduksjonar i ikkje-kvotepiktig industri.

Arbeids og inkluderingsdepartementet

- auke sysselsettinga
- skape et sikkert, seriøst og meir inkluderande arbeidsliv
- utforme gode velferdsordningar
- bidra til god integrering

For å *auke sysselsettinga* foreslår regjeringa blant annet ein ny ungdomsgaranti, som skal gi tidleg innsats og tett oppfølging til unge som trenger hjelp til å komme i arbeid.

Justis- og beredskapsdepartementet

- samfunnssikkerheit
- å være til stades i hele landet
- rettssikkerheit

Den russiske invasjonen av Ukraina har ført til store endringar i det sikkerheitspolitiske bildet i Europa og Norge. Regjeringa prioriterer *samfunnssikkerheit* og foreslår derfor å vidareføre tiltak igangsett i 2022 for økt sivil beredskap

Samferdselsdepartementet

- et trygt og framkommeleg vegnett i hele landet
- et godt togtilbod etter koronapandemien
- halvere ferjetakstar og gratis ferjer til samfunn utan fastlandsforbindelse
- nye lufthamner i Nordland
- tiltak mot sosial dumping i samferdselssektoren

Det vert foreslått å gje 82,7 mrd. kroner til formål under Nasjonal transportplan (NTP). Det inneberer en reell reduksjon på 0,8 mrd. kroner frå Saldert budsjett 2022.

2.4.2 Statsbudsjettet, tal for Hjelmeland.

Innbyggjartilskot

Forslaget i Statsbudsjettet 2023 er eit rammetilskot til Hjelmeland kommune(etter inntektsutjamning) på kroner 107 mill.

Av desse er skjønnsmidlar over stats-budsjettet på kroner 1,5 mill. Dette er i høve til ambulansetjenesten.

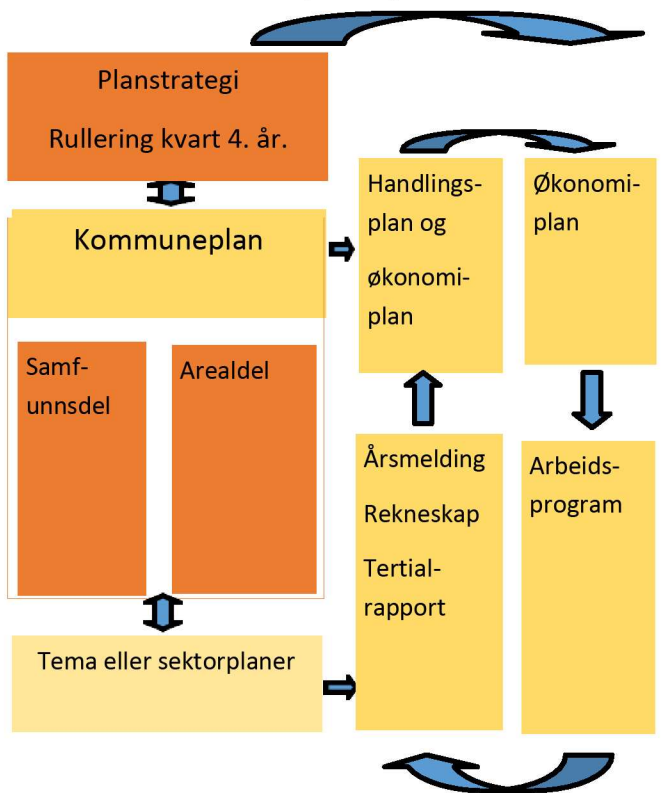
Skatt

Skatteanslaget for inntekt og formue er sett til kroner 104 mill for 2023 og kroner 107 mill. for åra 2024-2026.

Frie disponible inntekter for Hjelmeland kommune er stipulert til kr 211 mill. for 2023

3.Mål for drifta

3.1Kommunalt plansystem

Modellen syner samanhengen mellom kommunale planer.

3.2 Hjelmeland kommune, organisasjon

Politisk organisasjon

Kommunestyret, er ansvarleg for drifta av kommunen.

Formannskapet, er kommunestyret sitt arbeidsutval, men har delegert rett til å avgjera i nokre saker. Formannskapet er planutval og økonomiutval.

Forvaltningsutval, arbeider med plan- og forvaltning og er arbeidsutval for kommunestyret i slike saker.

Administrasjonsutval, politisk valde medlemmar saman med eit utval tillitsvalde. Dei handsamar saker som vedkjem kommunen sine medarbeidarar, slik som t.d. heiltidskultur, arbeidsgivarstrategi, rekrutteringstiltak.

Ordføraren, har ansvar for møteinnkalling og møteleiing. Kommunestyret kan delegere saker til ordførar. Er kommunen sitt fremste ombod for innbyggjarane. Kan få delegert oppgåver av kommunestyret.

Varaordførar er ordføraren sin stadfortredar.

Administrativ organisasjon, organisasjonskart

3.3.Visjon, mål og prioriteringar

Vedteken KOMMUNEPLAN 2019 – 2031 har visjonen:

Hjelmeland , naturlegvis!

Visjonen er grunnlag for planer, utvikling og tenesteyting. Visjonen gjev uttrykk for eit ynskje om positivt samspel mellom kommunen sine tilsette, innbyggjarane og naturen rundt oss. Ein vil signalisere at ein ynskjer å bruke natur og naturressursar til helse, rekreasjon og friluftsføremål.

3.3.1 Overordna mål i kommuneplanen.

Hovudmål:

Jobb og attraktivitet. Å leggja til rette for vekst i folketalet gjennom satsing på arbeidsplassar og attraktive lokalsamfunn.

Næringsstrategien som vart vedtatt i 2022 har 2800 innbyggjarar som visjon.

Satsingsområde i kommuneplanen er:

Vidareutvikle «trekantssamarbeidet»

... offentlig, privat og frivillig sektor for å skape ein basis for felles lokalsamfunnsutvikling med vekst i folketalet.

Næringsutvikling med basis i eksisterande næringar, der reiseliv vert særleg vektlagt. Dette arbeidet vil fortsetta.

Lokalsamfunnsutvikling

Særleg arbeid med bustadutvikling i alle bygder.

I ny næringsstrategi og handlingsplan har bustadutvikling kome til

Andre viktige målsettingar i

budsjettperioden SN sine bærekraftsmål

Saman med dei andre landa som er medlemmar av SN har Norge vedtatt bærekraftmåla. 17 målsettingar som gjeld heileverda. Hjelmeland kommune må også vurdera vår aktivitet og tenestproduksjon opp mot desse måla

Klimabudsjett

Me fortsett satsingane i budsjettet og vil i 2023 arbeide med følgjande målsettingar:

- Innkjøp av el. Bilar fortsett.
- Får 2023 vil me «lease» ein el. Bil som skal nyttast til kommunale reiser.
- Fortsett bruk av digitale møteplassar
- Omsorgssentera skal miljøsertifiserast
- Krav om klimanøytrale nybygg
- Fortsetta utbygging av SD anlegg
- Bytte til LED belysning fortsett.

Digitalisering

Ofte omtalar omtalar me digitalisering saman med omgrepet effektivisering. I mange samanhengar er det riktig, men ikkje ialle. Me fortsett arbeidet med:

DigiBarnvern, DigiHjelpen, DigiSos, Ein innbyggjar ein journal, Verktøykasse plan- og byggesak, Svar Ut tenesta, Forbetringar av helsenorge.no, KS Læring, Arkivintegrasjonar, Arbeidsflytar Acos Eigedom. eHelse

Velferdsteknologi

I tillegg satsar me vidare på Velferdsteknologi. Dette vil bli så ressurskrevjande at me ser for oss ein ekstra ressurs til dette.

Velferdsteknologi er på mange måtar tryggleiksteknologi i heimetenesta og sjukeheim.

I tillegg kjem ein del administrative programmer.

Trepartssamarbeid under Glad mat. Foto Hilde Hauge

Effektivisering

Dette arbeidet er i gang. For 2023 vil det være ei særleg satsing innan Bygg- og anlegg.

Breiband prosjekt

Prosjektet har no vore etablert i to år. Om me greier å halde dagens tempo vil me nå målet i 2025.

Følgjande område skal byggast ut i 2023:

- Kvame
- Jøsenfjorden
- Målandsdalen
- Fjedlet
- Hagalid

Hjelmeland Naturlegvis

Kommunestyret har vedtatt å etablere prosjektet Hjelmeland med Ryfast. Målet med prosjektet er å sikre aktivitet i tråd med satsingane i kommuneplanen.

2022 er siste år av prosjektet. For 2023 vil me ta mykje av aktiviteten som har blitt starta opp under prosjektet over i drift.

Nettstaden Hjelmeland Naturlegvis som skal sikre god informasjon om det som er tilgjengeleg Hjelmeland når det gjeld fritidsaktivitetar, bustader, jobbar, fritidsbustader, og tenestetilbod.

Facebook side som kommunen administrerer, men kor me legger ut kultur arrangement og andre arrangement. Desse sidene er slik at frivillige og kommersielleverksemdar og kan nytta dei..

Møteplassar.

Me vil fortsetta med hyttefrukost. Romjulsamling med mål om eit møte mellom arbeidsplassar og aktuelle framtidige arbeidstakarar.

Kontorfellesskap har me som mål å kunna fortsetta i eit år til.

Me vurderer sommarmarknad i Vågen, med litt anna vri enn tidlegare.

Me vil arbeida med stand på Glad mat også dette året.

Vågen 360

Dette arbeidet er no kome så langt at me no har ein vedteke sentrumsplan. Arbeidet fortsett med å sjå på ein rask boligbygging.

Næringsarbeid

Me har tilsett ein eigen kommunalsjef for samfunn og næring.

Denne vil ha eit særleg ansvar for næringsarbeidet saman med rådgivar for næring. Det viktigaste ansvaret er å halda fokus på næringsstrategi og handlingsplan som er knytt opp mot denne. Kommunalsjefen vil også være ansvarleg for satsinga innan reiseliv.

2.3.2 Planstrategi

I september 2021 vedtok kommunestyret ein planstrategi. Strategien lister opp kva planer som skal utarbeidast i 2022 og 2023.

Som ein kan sjå er det eit stort utredningsarbeid som er planlagt, me ser at me ikkje har den kapasiteten eit slikt arbeid vil krevja. Desse planane må lagast i 2023::

- Plan for fritidstilbod til barn og unge.
- Plan for meir næringsareal i samband med ny 132 kraftlinje.
- Plan for utvinning av byggeråstoff,
- Plan for kommunale leikeplassar og grøntområde.
- Hovudplan for vatn.
- Områdeplan Vågen.
- Planer for sentrum i Årdal og Firster
- Prosjektering av Hjelmeland ungdomsskule.
- Årlege folkehelse kartleggingar

I tillegg må nokre planer rullerast..

Gladmatretten frå Smaken av Ryfylke, foto Feien og Fjong, Hilde Haug

4.Økonomi og trendar/ utvikling

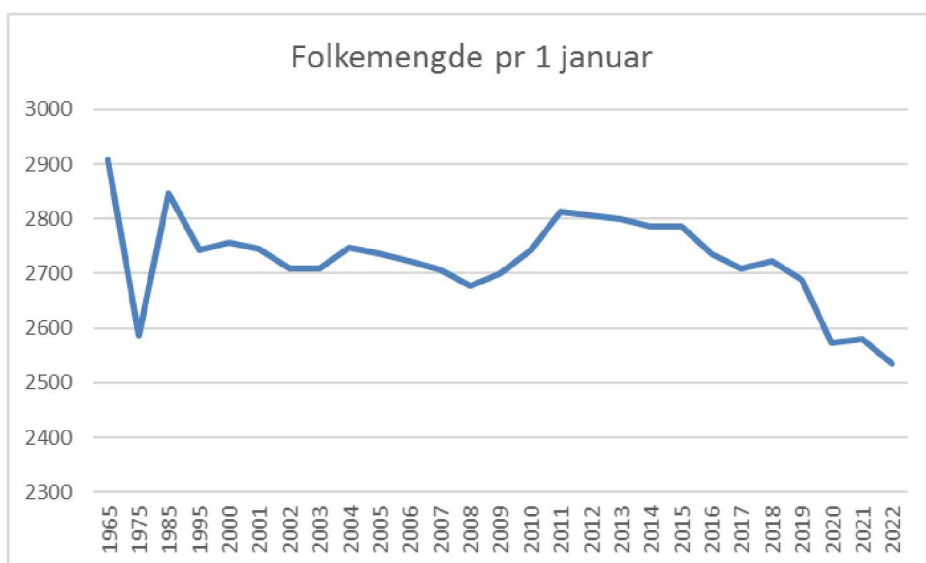
4.1 Utvikling i folketalet

Diagramma syner at det er forventa at folketalet vil halda seg relativt stabilt fram mot 2026, då er det lagt inn ei prognose på at det endrar seg til og at man vil sjå ei lita nedgang fram mot 2032. Frå 01.01. 2020 gjekk om lag 80 innbyggjarar på Ombo over til Stavanger. Det utgjer ein del i høve til rammetilskot og skatt .

Det er ei utfordring at talet på dei som er 26- 65 går nedover. Når me og samstundes ser at talet på dei som er 66 år og meir stig, er det heilt innlysande at det vil vera knappe ressursar til å takla eldrebølgja. Den bølga har nådd oss nå. Dei som er arbeidsfør og betaler skatt av løna arbeid vært færre medan dei som betaler skatt av pensjonsytingar og har meir trong for omsorgstenester stig. I høve til desse prognosane er det naudsynt at Hjelmeland kommune vri meir

ressursar frå unge til eldre. Me auka ressursar innan Helse og omsorg i 2022, men me er ikkje i mål. Det vil visa av prioriteringar i nye tiltak. Me vidarefører kutt innan oppvekst slik som det blei vedteke for handlingsplanen 2022-2025.

Samstundes så vil det vera viktig å ha gode oppvekst tilbod om me skal kunne få til auka busetting. Noko som igjen vil løyse utfordringane med arbeidskraft innan helse og omsorg og kommunen sin økonomi. Som nemnd tidlegare vil bruk av velferdsteknologi og andre digitale hjelpemiddel i tenestene, kunne løysa nokre av utfordringane. Naudsynt reduksjon i talet på tilsette samstundes som nivå og kvalitet på tenestene framleis må være av god kvalitet gjer utfordringar til politiske og administrative leiarar i kommunen

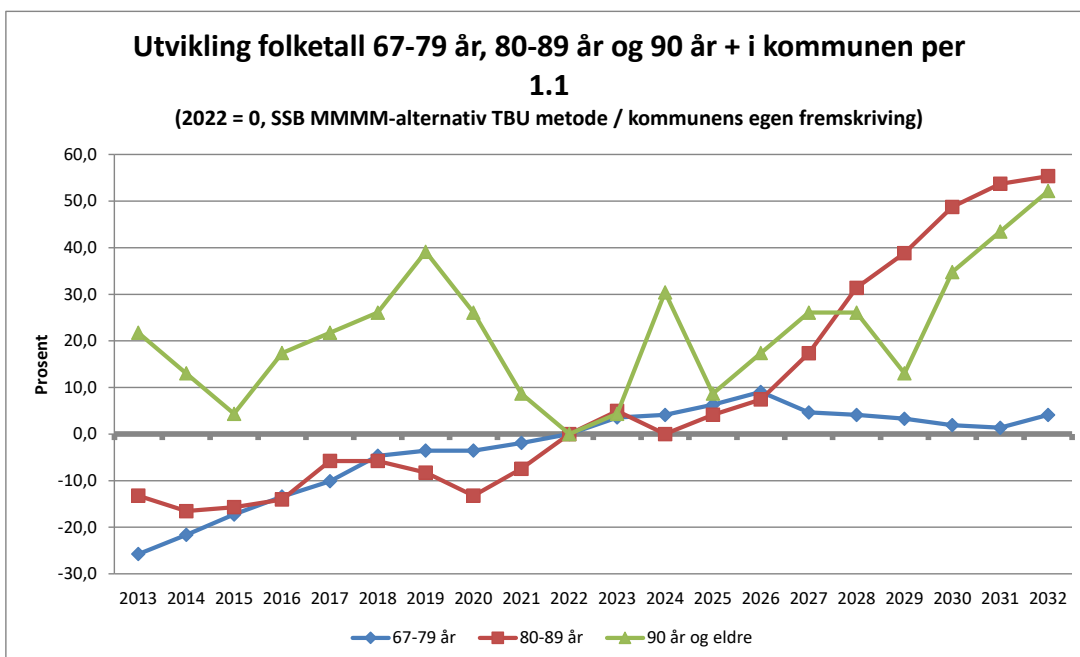
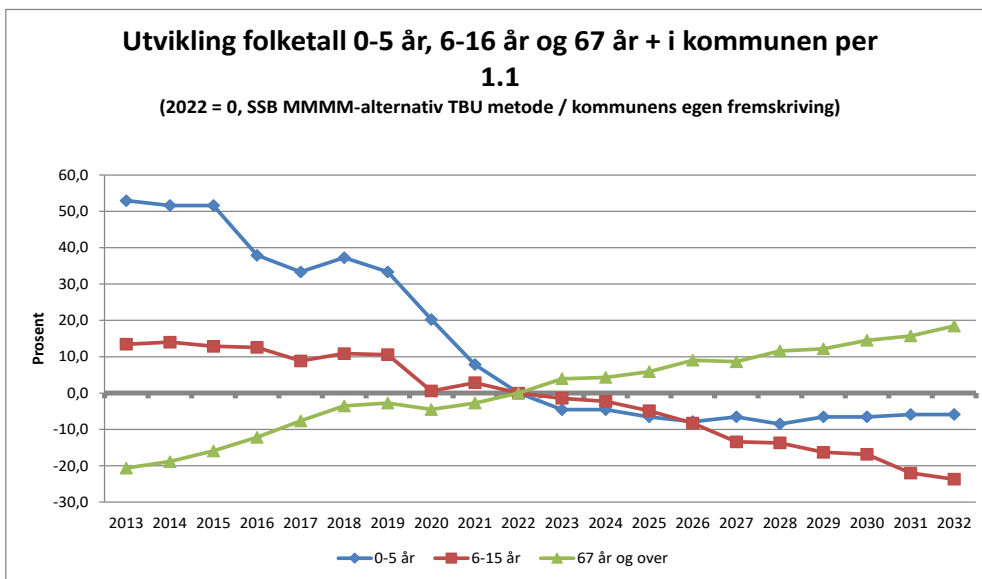
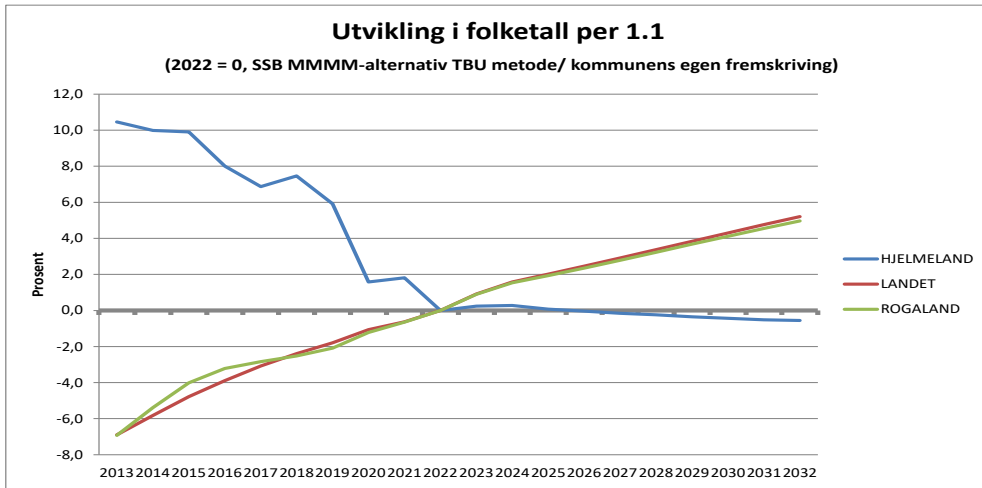
4.1.2. Utvikling i folketalet i Hjelmeland og våre nabokommunar

	Befolkning 01.01.2022	Fødsels overskot	Innflytting	Utflytting	Endring folketal 2022	Befolkning utg 2 kv. 2022	
1133 Hjelmeland	2 534		2	97	-43	56	2 590
1130 Strand	13 268		34	229	-175	88	13 356
1134 Suldal	3 784		-6	51	-59	14	3 770
1135 Sauda	4 525		-22	86	-63	1	4 526

Folkevekst samanlikna med andre Ryfylke kommunar i 2022

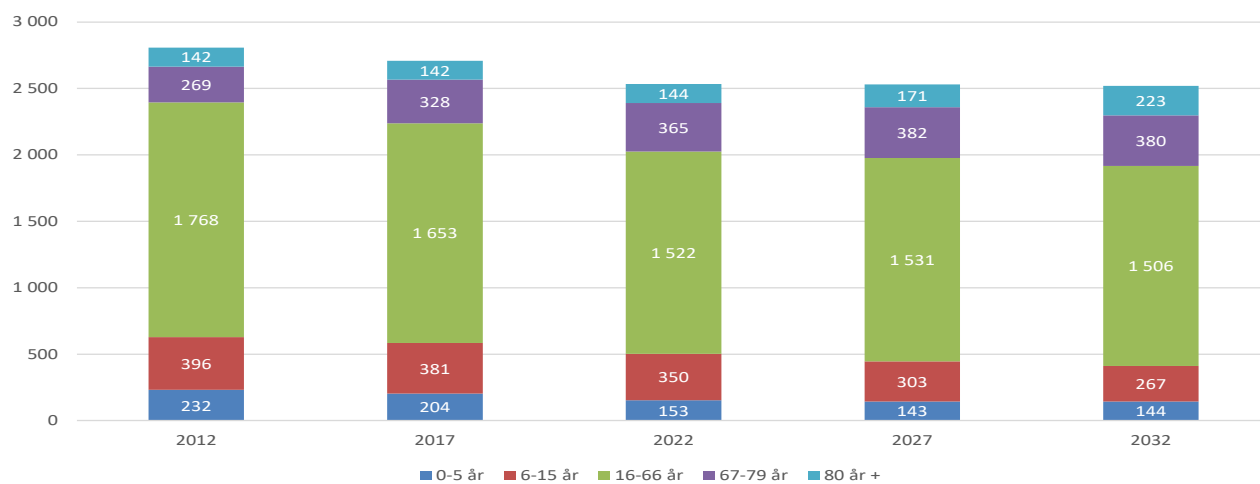
I 2022 har det vorte fleire innbyggjarar dei 2 fyste kvartala i Hjelmeland, det same skjer i Strand, Sauda er stabilt medan Suldal får litt færre. Hovudårsaka til auken i Hjelmeland er nye flyktningar i 2022. Kilde SSB

4.1.2. Utvikling folketal Hjelmeland, frå KS demografimodell

Innbyggersammensetning i kommunen

Fremskriving med SSB MMMM-alternativ TBU metode / kommunens egne tall

4.1.3 Demografi og behov for tenester

KS sitt estimat for komande utgiftsbehov

Anslag årlig endring i kommunens utgiftsbehov (i 1000 kroner)								
per tjenesteområde som følge av befolkningsendringer								
(2022 kroner og endring fra 1.1.2022)								
Endring							SUM	
utgiftsbehov p	Pleie- og omsorg	Grunnskole	Barnehage	Sosial	Kommune helse	Barnevern	HJELMELAND	
2023	2 260	-786	-1 440	40	96	-192	-23	
2024	1 393	-472	496	-11	13	-31	1 389	
2025	-696	-1 415	-688	-25	8	-155	-2 972	
2026	2 064	-1 887	-624	-24	71	-172	-572	
2027	2 484	-2 831	459	81	-19	-187	-12	
2028	3 166	-157	-688	-45	80	-86	2 269	
2029	386	-1 415	688	-7	-4	-99	-451	
2030	4 086	-315	0	-51	67	-62	3 726	
2031	1 961	-2 831	64	5	16	-206	-992	
2032	1 651	-944	0	-57	60	-101	610	
Sum 2023-2032	18 755	-13 052	-1 733	-94	388	-1 291	2 972	

Tabellen indikerer endring i behov for midlar på ein del hovudområde og sum for kommunen, for kvart år fra 2023 til 2032

Dette er en følgje av demografi endringane og me følgjer langt på veg desse prognosane i foreslegne nye tiltak Fram mot 2032 vil Hjelmeland få tilført ei auka ramme på 3 mill. (2022 kroner) dette er summen av estimerte reduserte og auka behov

Dette biletet finn ein også ved å sjå på endringar per aldersgruppe frå 2015 og fram mot 2040

Kort oppsummert har den «teoretiske eldrebølga» blitt ein realitet og helsesektoren slit allereie med å oppfylle alle krav til forsvarleg tilbod.

Andre grupper blir færre, det gir færre born i barnehagar, færre elevar og færre i arbeidsdyktig aldersgruppe 26-65 år Dette påverkar og innretningar i budsjettet

	2015	2018	2020	2021	2022	2023	2025	2030	2035	2040	2015-2030	2030-2040
0-5 år	232	210	184	165	153	146	143	143	146	153		
Endring		-22	-26	-19	-12	-7	-3	0	3	7	-89	10
6-15 år	395	388	352	360	350	345	333	291	261	261		
Endring		-7	-36	8	-10	-5	-12	-42	-30	0	-104	-30
16-25 år	325	317	297	293	284	283	289	278	263	232		
Endring		-8	-20	-4	-9	-1	6	-11	-15	-31	-47	-46
26-65 år	1370	1286	1222	1229	1208	1205	1198	1203	1180	1164		
Endring		-84	-64	7	-21	-3	-7	5	-23	-16	-167	-39
66-75 år	272	299	305	322	321	317	313	292	304	332		
Endring		27	6	17	-1	-4	-4	-21	12	28	20	40
76-89 år	167	194	185	186	195	220	235	285	323	313		
Endring		27	-9	1	9	25	15	50	38	-10	118	28
90 år og o	24	29	29	25	23	24	25	31	40	64		
Endring		5	0	-4	-2	1	1	6	9	24	7	33

Tabellen syner endringar i dei forskjellige aldersgrupper frå 2015 og fram mot fysst 2030, og så i neste periode til 2040

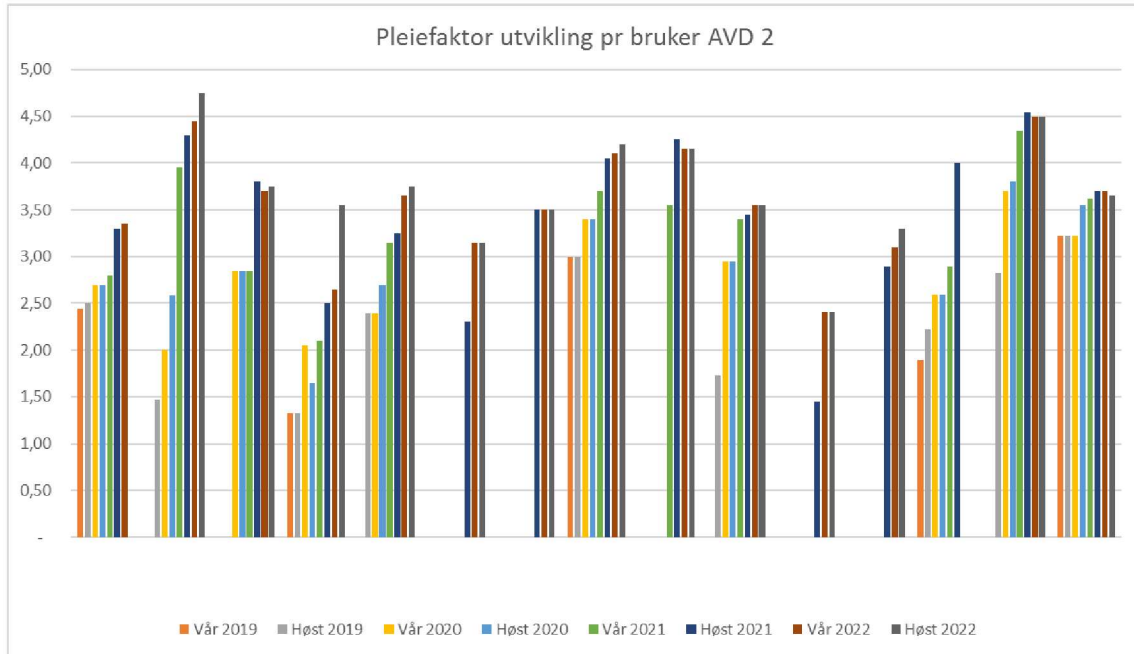
Frå 2015 til 2022 er tala reelle, frå 2023 er det ut i frå SSB sine framskrivingar av busetnad

Når det kjem til helsesektoren og ein ser på utviklinga, så er auken i talet på innbyggjarar 70+ ein ting, noko ane er auka behov for tenester og hjelp i kvardagen. Det er berekna i KS sin tabell over utgiftsbehovet, men lokale faktorar spelar inn.

Omsorgssentera og heimetenesta nyttar IPLOS for å følgja med på utviklinga i behov for tenester pr brukar.

Tabellen under syner utvikling av IPLOS faktor pr brukar på ei avdeling ved ÅOS frå 2019- 2022, dess høgare faktor, dess meir pleie, hjelp og tilsyn. Me har følgd tala sidan 2019 og det har vore ei naturleg utskifting av bebuarar. Derfor er det forskjell på talet på søyler pr brukar.

Gjennomsnittleg Ipløs faktor har auka frå 2,86 i 2019 til 4,1 i 2022. Ein ser same utvikling på andre avdelingar.

Ved HOS er det blitt fleire brukarar i heimetenesta og dei har og sett på IPLOS faktoren for bebuarar i omsorgsbustader

Det kjem tydeleg fram at oppgåver aukar og at brukarane av omsorgstenester blir meir krevjande

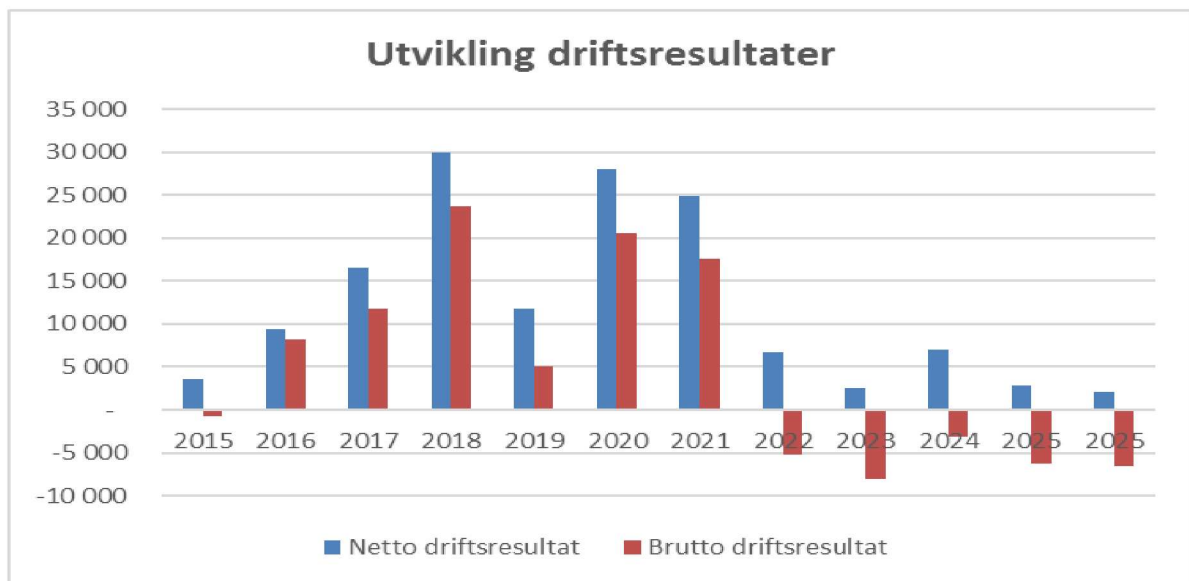
Denne situasjonen kjem til syne i behov for nye driftstiltak i budsjettet

4.2. Utvikling i netto driftsresultat

Netto driftsresultat er ein viktig faktor for å analysera kommunen sin økonomi. Tidlegare har me nemnd at teknisk berekningsutval gir råd om 1,7% netto driftsresultat. Kommunelova krev nå at kommunen skal ha eit mål om netto driftsresultat. Hjelmeland har ikkje eige vedtak på netto driftsresultat, hittil har me vald å søka å oppretthalda dei anbefala 1,7%. For 2023 er det algt opp til netto driftsresultat på under 1%.

Med tanke på dei kommande åra bør kommunen ha eit mål på driftsresultatet som minst ligg på 1,7%. Vi er ikkje der pr i dag men må byrja å planlegga å komma dit.

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Sum driftsinntekter	319 640	338 439	336 176	352 687	362 415	348 867	377 846	386 546	383 546	383 546
Sum driftsutgifter	307 839	314 794	331 167	332 130	344 797	354 039	385 882	389 727	389 851	390 079
Sum driftsutgifter eksklusive avskrivning	290 955	297 036	312 973	312 758	324 877	331 090	362 843	366 687	366 811	367 039
	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2025
Netto driftsresultat	16 514	29 944	11 699	28 001	24 900	6 746	2 524	6 980	2 856	2 027
Brutto driftsresultat	11 800	23 645	5 009	20 557	17 617	-5 172	-8 036	-3 181	-6 304	-6 533
Bruk av bundne driftsfond	12 272	11 014	11 838		13 048	11 131	7 471	7 471	7 471	7 471
Bruk av driftsfond					264	6 102	5 802	5 802	5 802	5 802
Avsatt bundne fond	15 398	15 542	16 268		16 231	11 948	14 500	14 500	14 500	14 500
Avsetninger driftsfond	2 658	19 454	11 937		21 982	12 032	1 297	5 753	1 629	800504
Netto avsatt til bundne fond				4 406	3 183	817	7 029	7 029	7 029	7 029
Netto avsatt til ubunde fond				30 021	21 718	5 930	-4 505	-49	-4 173	794 702
Slutresultat	9 376	15 338	6 426	-	-	-	-	-	-	1
Driftsresultat i % av inntekter	5,17	8,85	3,48	7,94	6,87	1,93	0,67	1,81	0,74	0,53

Om me skal endra bruken av kraftfondet er det naudsynt med enten meir inntekter eller reduserte kostnader

Per nå er budsjettet for heile neste periode sett på eit absolutt minimumsnivå og godt under 1,7%. Dette er årsaker til den store endringa i førespegla netto driftsresultat framover i tid.

4.3 Utvikling sentrale inntekter og pensjonskostnader.

BUDSJETT	R2021	B2022	B2023	B2024	B2025	B2026
Pensjonskostnad KLP	14 321 658	17 478 973	19 850 000	24 103 000	26 546 000	29 015 000
L-Pensjonsinnskott SPK	3 004 796	4 090 536	4 119 000	3 924 000	3 924 000	3 924 000
Rammetilskott	-109 724 000	-108 800 000	-115 000 000	-114 000 000	-114 000 000	-114 000 000
Inntektsutjamning	8 998 654	7 400 000	8 000 000	8 000 000	8 000 000	8 000 000
Skatt på inntekt og formue	-84 960 754	-100 500 000	-104 300 000	-106 700 000	-106 700 000	-106 700 000

Tala på frie inntekter er henta frå prognosemodellen til KS, den pleier å stemma godt for Hjelmeland, men me kan gjera nokre tilpassingar.

Prognosemodellen opererer med 2023 kroner for hele perioden

Skatten ligg jamt i periode, dette er knytt til talet på personar som skattar til kommunen. Me pleier å enda på litt betre skatteinntekter enn førespegla, men nå er det framleis usikkert korleis naturressursskatten vil enda for oss

Pensjonstal er henta frå KLP og SPK sine prognosar. Pensjonskostnaden til KLP aukar for kvart år. Det er usikre tal utover i perioden men me må ta høgde for at pensjonskostnader kjem til å auke mykje i neste periode.

Standen fekk fem nominasjonar av seks mogelge. Foto Feien og Fjong, Hilde Hauge.

5. Budsjett og rammer for 2022- 2025

5.1.1 Hovudoversikt drift 22-26.

Merk at naturressursskatten blir flytta til «Andre direkte eller indirekte skattar» i rekneskapan til årsoppgjeret.

I budsjettet ligger den under Skatt på inntekt og formue, den er inkludert i denne posten gjennom året og vi veit ikkje talet før årsoppgjeret

Tala for brutto og netto driftsresultat synar omvendt verdi i denne tabellen, eit minustal før talet betyr positivt tal og vice versa

Rammetilskudd	-100 725	-101 400	-107 000	-106 000	-106 000	-106 000
Inntekts- og formuesskatt	-84 961	-100 500	-104 300	-106 700	-106 700	-106 700
Eiendomsskatt	-35 271	-36 000	-31 900	-31 900	-31 900	-31 900
Andre skatteinntekter	-37 274	-15 000	-15 500	-15 500	-15 500	-15 500
Andre overføringer og tilskudd fra staten	-8 642	-13 735	-20 735	-19 035	-16 035	-16 035
Overføringer og tilskudd fra andre	-34 146	-16 618	-20 283	-20 283	-20 283	-20 283
Brukerbetalingar	-11 166	-9 184	-7 159	-7 159	-7 159	-7 159
Salgs- og leieinntekter	-50 229	-56 430	-70 969	-79 969	-79 969	-79 969
SUM DRIFTSINNEKTER	-362 415	-348 867	-377 846	-386 546	-383 546	-383 546
Lønnsutgifter	177 062	173 640	192 520	192 170	191 498	191 298
Sosiale utgifter	37 156	41 984	45 048	46 673	46 518	46 497
Kjøp av varer og tenester	88 478	93 962	102 959	105 528	107 078	107 528
Overføringer og tilskudd til andre	22 182	21 504	22 516	22 316	21 716	21 716
Avskrivningar	19 920	22 949	23 039	23 039	23 039	23 039
SUM DRIFTSUTGIFTER	344 797	354 039	386 083	389 727	389 851	390 079
BRUTTO DRIFTSRESULTAT	-17 618	5 172	8 237	3 181	6 304	6 533
Renteinntekter	-2 116	-2 910	-3 210	-3 210	-3 210	-3 210
Utbytter	-6 262	-6 300	-6 500	-6 500	-6 500	-6 500
Gevinster og tap på finansielle omløpsmidler	-1 056	0	0	0	0	0
Renteutgifter	4 053	6 241	6 241	6 241	6 241	6 241
Avdrag på lån	18 018	14 000	16 000	16 400	17 400	18 000
NETTO FINANSUTGIFTER	12 636	11 031	12 531	12 931	13 931	14 531
Motpost avskrivningar	-19 920	-22 949	-23 092	-23 092	-23 092	-23 092
NETTO DRIFTSRESULTAT	-24 901	-6 746	-2 324	-6 980	-2 856	-2 027
Disponering eller dekning av netto driftsresultat	0	0	0	0	0	0
Overføring til investering	0	0	0	0	0	0
Avsetningar til bundne driftsfond	16 231	11 948	14 500	14 500	14 500	14 500
Bruk av bundne driftsfond	-13 048	-11 131	-7 471	-7 471	-7 471	-7 471
Avsetningar til disposisjonsfond	21 982	12 032	1 097	5 753	1 629	801
Bruk av disposisjonsfond	-264	-6 102	-5 802	-5 802	-5 802	-5 802
Dekning av tidlegare års merforbruk	0	0	0	0	0	0
SUM DISPONERINGAR ELLER DEKNING AV NETTO DRIFTSRESULTAT	24 901	6 746	2 324	6 980	2 856	2 027
FREMFØRT TIL INNDEKNING I SENERE ÅR	0	0	0	0	0	0

5.1.2 Bevilingsoversikt

Tabell i 1000 kr	Regnskap 2021	Budsjett 2022	Budsjett 2023	Budsjett 2024	Budsjett 2025	Budsjett 2026
Rammetilskudd	-100 725	-101 400	-107 000	-106 000	-106 000	-106 000
Inntekts- og formuesskatt	-84 961	-100 500	-104 300	-106 700	-106 700	-106 700
Eiendomsskatt	-35 271	-36 000	-31 900	-31 900	-31 900	-31 900
Andre skatteinntekter	-37 274	-15 000	-15 500	-15 500	-15 500	-15 500
Andre overføringer og tilskudd fra staten	-8 642	-13 735	-20 735	-19 035	-16 035	-16 035
Overføringer og tilskudd fra andre	-34 146	-16 618	-20 283	-20 283	-20 283	-20 283
Brukerbetalinger	-11 166	-9 184	-7 159	-7 159	-7 159	-7 159
Salgs- og leieinntekter	-50 229	-56 430	-70 969	-79 969	-79 969	-79 969
SUM DRIFTSINTEKTER	-362 415	-348 867	-377 846	-386 546	-383 546	-383 546
Lønnsutgifter	177 062	173 640	192 520	192 170	191 498	191 298
Sosiale utgifter	37 156	41 984	45 048	46 673	46 518	46 497
Kjøp av varer og tjenester	88 478	93 962	102 959	105 528	107 078	107 528
Overføringer og tilskudd til andre	22 182	21 504	22 516	22 316	21 716	21 716
Avskrivninger	19 920	22 949	23 039	23 039	23 039	23 039
SUM DRIFTSUTGIFTER	344 797	354 039	386 083	389 727	389 851	390 079
BRUTTO DRIFTSRESULTAT	-17 618	5 172	8 237	3 181	6 304	6 533
Renteinntekter	-2 116	-2 910	-3 210	-3 210	-3 210	-3 210
Utbytter	-6 262	-6 300	-6 500	-6 500	-6 500	-6 500
Gevinster og tap på finansielle omløpsmidler	-1 056	0	0	0	0	0
Renteutgifter	4 053	6 241	6 241	6 241	6 241	6 241
Avdrag på lån	18 018	14 000	16 000	16 400	17 400	18 000
NETTO FINANSUTGIFTER	12 636	11 031	12 531	12 931	13 931	14 531
Motpost avskrivninger	-19 920	-22 949	-23 092	-23 092	-23 092	-23 092
NETTO DRIFTSRESULTAT	-24 901	-6 746	-2 324	-6 980	-2 856	-2 027
Disponering eller dekning av netto driftsresultat	0	0	0	0	0	0
Overføring til investering	0	0	0	0	0	0
Avsetninger til bundne driftsfond	16 231	11 948	14 500	14 500	14 500	14 500
Bruk av bundne driftsfond	-13 048	-11 131	-7 471	-7 471	-7 471	-7 471
Avsetninger til disposisjonsfond	21 982	12 032	1 097	5 753	1 629	801
Bruk av disposisjonsfond	-264	-6 102	-5 802	-5 802	-5 802	-5 802
Dekning av tidligere års merforbruk	0	0	0	0	0	0
SUM DISPONERINGER ELLER DEKNING AV NETTO DRIFTSRESULTAT	24 901	6 746	2 324	6 980	2 856	2 027

Tabell i 1000 kr	Regnskap 2022	Budsjett 2022	Budsjett 2023	Budsjett 2024	Budsjett 2025	Budsjett 2026
------------------	---------------	---------------	---------------	---------------	---------------	---------------

Tabell i 1000 kr	Regnskap 2021	Budsjett 2022	Budsjett 2023	Budsjett 2024	Budsjett 2025	Budsjett 2026
Rammetilskudd	-100 725	-101 400	-107 000	-106 000	-106 000	-106 000
Inntekts- og formuesskatt	-84 961	-100 500	-104 300	-106 700	-106 700	-106 700
Eiendomsskatt	-35 271	-36 000	-31 900	-31 900	-31 900	-31 900
Andre generelle driftsinntekter	-45 916	-18 735	-36 235	-34 535	-31 535	-31 535
SUM GENERELLE DRIFTSINTEKTER	-266 873	-256 635	-279 435	-279 135	-276 135	-276 135
Sum bevilgninger drift, netto	229 336	238 758	264 632	259 277	259 400	259 629
Avskrivninger	19 920	22 949	23 039	23 039	23 039	23 039
SUM NETTO DRIFTSUTGIFTER	249 256	261 707	287 672	282 316	282 440	282 669
BRUTTO DRIFTSRESULTAT	-17 618	5 072	8 237	3 181	6 304	6 533
Renteinntekter	-2 116	-2 910	-3 210	-3 210	-3 210	-3 210
Utbytter	-6 262	-6 300	-6 500	-6 500	-6 500	-6 500
Gevinster og tap på finansielle omløpsmidler	-1 056	0	0	0	0	0
Renteutgifter	4 053	6 241	6 241	6 241	6 241	6 241
Avdrag på lån	18 018	14 000	16 000	16 400	17 400	18 000
NETTO FINANSUTGIFTER	12 636	11 031	12 531	12 931	13 931	14 531
Motpost avskrivninger	-19 920	-22 949	-23 092	-23 092	-23 092	-23 092
NETTO DRIFTSRESULTAT	-24 901	-6 846	-2 324	-6 980	-2 856	-2 027
Disponering eller dekning av netto driftsresultat	0	0	0	0	0	0
Overføring til investering	0	0	0	0	0	0
Avsetninger til bundne driftsfond	16 231	11 948	14 500	14 500	14 500	14 500
Bruk av bundne driftsfond	-13 048	-11 131	-7 471	-7 471	-7 471	-7 471
Avsetninger til disposisjonsfond	21 982	12 032	1 097	5 753	1 629	801
Bruk av disposisjonsfond	-264	-6 102	-5 802	-5 802	-5 802	-5 802
Dekning av tidligere års merforbruk	0	0	0	0	0	0
SUM DISPONERINGER ELLER DEKNING AV NETTO DRIFTSRESULTAT	24 901	6 846	2 324	6 980	2 856	2 027
FREMFØRT TIL INNDEKNING I SENERE ÅR	0	0	0	0	0	0

5.1.3.Rammer per ansvar og pr hovudområde. Budsjettskjema 1B

Tabell i 1000 kr		Regnskap 2021	Budsjett 2022	Budsjett 2023	Budsjett 2024	Budsjett 2025	Budsjett 2026
Ansvar	Hjelmeland	229 381	238 758	264 632	259 277	259 400	259 629
1000	Rådmann og ass rådmann	6 358	7 213	7 068	7 068	7 068	7 068
1001	Politisk nivå	4 266	4 479	4 790	4 790	4 790	4 790
1002	Næringsliv	4 149	4 611	4 400	4 200	3 600	3 600
1003	Den Norske Kirke	3 760	4 100	3 250	3 250	3 250	3 250
1100	Fagområde IKT	4 917	3 138	3 590	3 590	3 590	3 590
1101	Ikt RITS	4 590	9 986	10 230	9 990	9 990	9 990
1200	Kundesenter	2 522	2 572	3 307	3 307	3 307	3 307
1300	Plan, utvikling og forvaltning	2 713	5 180	5 160	5 160	5 160	5 160
1400	Økonomi	4 416	5 362	5 556	5 556	5 556	5 556
1600	Fagområde personal	5 303	6 186	6 467	6 467	6 467	6 467
1800	Fellesutgifter	-13	478	398	398	398	398
2000	Oppvekst	7 919	11 091	7 740	5 865	5 865	5 865
2100	Kulturskolen	2 437	2 362	2 528	2 528	2 528	2 528
2100	Hjelmeland skule	30 523	30 541	32 476	32 436	32 436	32 436
2200	Årdal skule	8 958	8 623	9 784	9 784	9 784	9 784
2300	Jøsneset skule	0		0	0	0	0
2400	Fister skule	8 788	8 634	9 238	9 238	9 238	9 238
2500	Hjelmeland barnehage	10 399	9 439	13 477	13 477	12 872	12 872
2520	Jøsneset barnehage	0		0	0	0	0
2530	Jøsenfjorden barnehage	2 337	2 450	2 875	2 875	2 875	2 875
2600	Årdal barnehage	6 173	5 985	7 871	7 871	7 871	7 871
2700	Fister barnehage	5 179	4 538	6 241	6 171	6 171	6 171
2800	Flyktningetenesta	1 276	2 024	7 107	7 107	7 107	7 107
2900	Vaksenopplæring	424	823	-311	-311	-311	-311
3000	Helse og omsorg	901	3 525	4 580	4 730	4 508	4 237
3100	Hjelmeland omsorgsenter	27 247	25 824	29 720	29 640	29 640	29 640
3110	Tilrettelagde tjenester	6 715	6 562	5 607	5 607	5 607	5 607
3200	Årdal omsorgsenter	24 774	21 770	21 973	21 973	21 973	21 973
3300	NAV	4 096	5 580	5 300	5 300	5 300	5 300
3400	Barn og familie	9 323	9 917	10 238	10 238	10 238	10 238
3500	Helse	15 933	16 907	18 560	18 560	18 560	18 560
5000	Kultur og fritid	3 904	5 170	6 244	6 944	6 494	6 494
6000	Bygg og anlegg	32 163	30 649	26 039	26 039	26 039	26 039
6003	Renhold	0	0	8 506	8 506	8 506	8 506
6006	Brann og redning	0	0	4 073	4 073	4 073	4 073
6025	IVAR vann og avløp	-3 069	-3 762	-2 642	-2 642	-2 642	-2 642
9000	Skatt, overføringer, lån, finans m.v	-20 001	-23 197	-26 807	-30 507	-28 507	-28 007

NB! Bruk av fond er ikke med i disse tala.

	Regnskap 2021	Budsjett 2022	Budsjett 2023	Budsjett 2024	Budsjett 2025	Budsjett 2026
	229 381	238 758	264 632	259 277	259 400	259 629
Rådmannnivå	42 981	53 305	54 216	53 776	53 176	53 176
Oppvekst	84 413	86 510	99 026	97 041	96 436	96 436
Helse	88 989	90 085	95 978	96 048	95 826	95 555
Kultur og fritid	3 904	5 170	6 244	6 944	6 494	6 494
Bygg og anlegg, teknisk, drift	32 163	30 649	38 618	38 618	38 618	38 618
IVAR vann og avløp	-3 069	-3 762	-2 642	-2 642	-2 642	-2 642
Skatt, ramme, lån, finans	-20 001	-23 197	-26 807	-30 507	-28 507	-28 007

% pr hovudområde	Regnskap 2021	Budsjett 2022	Budsjett 2023	Budsjett 2024	Budsjett 2025	Budsjett 2026
Korrigert for 9000	249 382	261 955	291 439	289 784	287 907	287 636
Rådmannnivå	17 %	20 %	19 %	19 %	18 %	18 %
Oppvekst	34 %	33 %	34 %	33 %	33 %	34 %
Helse	36 %	34 %	33 %	33 %	33 %	33 %
Kultur og fritid	2 %	2 %	2 %	2 %	2 %	2 %
Bygg og anlegg	13 %	12 %	13 %	13 %	13 %	13 %
IVAR vann og avløp	-1 %	-1 %	-1 %	-1 %	-1 %	-1 %

5.1.4. Oversikt hovudpostar. (Tal i heile tusen)

Pr hovudpost	Regnskap 2021	Budsjett 2022	Budsjett 2023	Budsjett 2024	Budsjett 2025	Budsjett 2026
Lønn og sosiale utg	212 081	213 413	234 030	235 155	234 329	234 108
Kjøp inngår i tj prod	59 578	64 657	72 523	75 242	76 792	77 242
Kjøp erstatter tj prod	31 037	29 840	33 974	33 974	33 974	33 974
Overføringer fra komm	22 156	22 930	22 466	22 266	21 666	21 666
Finansutgifter	80 230	67 320	60 928	65 983	62 860	62 631
Salgsinntekter	-61 395	-65 613	-78 128	-87 128	-87 128	-87 128
Refusjoner	-34 101	-26 468	-20 283	-20 283	-20 283	-20 283
Overføringer til komm	-266 912	-256 685	-279 435	-279 135	-276 135	-276 135
Finansinntekter	-42 672	-49 393	-46 075	-46 075	-46 075	-46 075
Sum	0	0	0	0	0	0

Ordføreren i kassa. Foto Feien og Fjong. Hilde Hauge.)

5.1.5.Oversikt bruk av bundne fond

Bruk av bundne fond i driftsbudsjettet

Teneste Beskrivelse			Regnskap 2021	Budsjett 2022	Budsjett 2023	Budsjett 2024	Budsjett 2025	Budsjett 2026	
Kraftfondet									
1002	32510	Bruk av bundne driftsfond	-4 452 065	-3 800 000	-2 000 000	-2 000 000	-2 000 000	-2 000 000	Hjelmeland naturlegvis, andre overføringer
1300	32920	Bruk av bundne driftsfond	-1 505 146	-1 597 470	-1 597 470	-1 597 470	-1 597 470	-1 597 470	Skogbruk
1300	32940	Bruk av bundne driftsfond	-228 754	-228 754	-228 754	-228 754	-228 754	-228 754	Landbruk
5000	38010	Bruk av bundne driftsfond	-96 000	-155 000	-155 000	-155 000	-155 000	-155 000	Støtte idrettsanlegg
5000	38510	Bruk av bundne driftsfond	-584 000	-350 000	-350 000	-350 000	-350 000	-350 000	Overføringer til lag og organisasjoner
9000	88010	Bruk av bundne driftsfond	-5 000 000	-5 000 000	-2 000 000	-2 000 000	-2 000 000	-2 000 000	Avdrag på lån
VA									
6025	34510	Bruk av bundne driftsfond	-738 001		-530 000	-530 000	-530 000	-530 000	Vatn
6025	35310	Bruk av bundne driftsfond			-610 000	-610 000	-610 000	-610 000	Avlaup
Andre bundne fond									
1300	36050	Bruk av bundne driftsfond	-2 000						Viltforvaltning
3100	25310	Bruk av bundne driftsfond	-59 000	0	0	0	0	0	Tysdalfondet
3200	25310	Bruk av bundne driftsfond	-6 919	0	0	0	0	0	Øremerket fond ÅOS
6000	33820	Bruk av bundne driftsfond	-244 882	0	0	0	0	0	Feiing

Kommuneplanen har eit mål om at frå 2020 så skal halvparten av årleg avsetjing frå kraftfondet øyremerkast næring. Bundne fond utover kraftfondet og sjølvkost områda, er øyremerkta midlar som blir avsett til respektive føremål og blir løfta inn i driftsrekneskapan når prosjekta skal finansierast / gjerast opp. Omsorgssentra har kvar sitt øyremerkta fond som dei kan bruka til bestemte vedatte føremål. Dei visas ikkje her

Budsjettert bruk disposisjonsfond, i driftsbudsjettet

Disposisjonsfond			Regnskap 2021	Budsjett 2022	Budsjett 2023	Budsjett 2024	Budsjett 2025	Budsjett 2026	
1001	10010	Bruk av disposisjonsfond	0	-500 000	-500 000	-500 000	-500 000	-500 000	Dagmøter, budsjettvedtak
1002	32510	Bruk av disposisjonsfond	0	-200 000	-200 000	-200 000	-200 000	-200 000	Tilskudd nydyrking, etter søknad
1100	12014	Bruk av disposisjonsfond	0	-2 000 000	-2 000 000	-2 000 000			Fiberutbygging
2100	20200	Bruk av disposisjonsfond	-24 000	-28 000	-28 000	-28 000	-28 000	-28 000	Skulefrukt
2200	20200	Bruk av disposisjonsfond	-10 000	-12 000	-12 000	-12 000	-12 000	-12 000	Skulefrukt
2400	20200	Bruk av disposisjonsfond	-10 000	-12 000	-12 000	-12 000	-12 000	-12 000	Skulefrukt
2530	20110	Bruk av disposisjonsfond	-30 000	0	0	0	0	0	Ekstra bevilgning høst 2021, grunnet uventet høy inntekt Havbruksfondet
2600	20110	Bruk av disposisjonsfond	-30 000	0	0	0	0	0	Ekstra bevilgning høst 2021, grunnet uventet høy inntekt Havbruksfondet
3100	25310	Bruk av disposisjonsfond	-65 000	0	0	0	0	0	Ekstra bevilgning høst 2021, grunnet uventet høy inntekt Havbruksfondet
3200	25310	Bruk av disposisjonsfond	-45 000	0	0	0	0	0	Ekstra bevilgning høst 2021, grunnet uventet høy inntekt Havbruksfondet
3000	25310	Bruk av disposisjonsfond	0	-1 000 000	-1 000 000				Videreføring demens utredning
5000		Bruk av disposisjonsfond	-50 000	-50 000	-50 000	-50 000	-50 000	-50 000	
6000	26510	Bruk av disposisjonsfond	0	-2 000 000	-2 000 000	-2 000 000	-2 000 000	-2 000 000	Vedlikeholdsfond
SUM			- 264 000	- 5 802 000	- 5 802 000	- 4 802 000	- 2 802 000	- 2 802 000	

6. VAR

6.1 VA, utvikling kostnader som er grunnlag for gebyr.

Vatn :									
	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	
Beregningselementer	Sum								
Direkte driftskostnader	6 515 244	5 526 849	6 497 454	6 107 460	7 500 000	7 600 000	7 600 000	7 600 000	
Indirekte driftsutgifter	285 000	283 000	317 000	300 000	300 000	300 000	300 000	300 000	
Kapitalkostnader (avskrivninger)	1 959 205	2 061 367	2 069 838	2 036 680	2 100 000	2 100 000	2 100 000	2 100 000	
Kalkulerte kapitalkostnader	762 380	456 478	615 289	600 000	650 000	650 000	650 000	600 000	
Gebyrgrunnlag	9 521 829	8 327 694	9 499 581	9 044 140	10 550 000	10 650 000	10 650 000	10 600 000	
Gebyrinntekter, årsgebyrer	-9 077 823	-7 481 290	-8 188 047	-8 800 000	-9 600 000	-10 600 000	-10 600 000	-10 600 000	
Tilknytningsgebyr	-477 060	-465 000	-552 500	-800 000	-400 000	-150 000	-150 000	-150 000	
Renteinntekter fond	-	-	-	-	-	-	-	-	
Andre inntekter	-12 100	-16 994	-21 033	-39 000	-20 000	-20 000	-20 000	-20 000	
Netto kostnad	-45 154	364 410	738 001	-594 860	530 000	-120 000	-120 000	-170 000	
Avsetning til fond (+)	45 154			594 860					
Bruk av fond(-)		-364 410	-738 001		-530 000	120 000	120 000	170 000	
Saldo selvkostfond	1 457 176	1 092 766	354 765	949 625	419 625	539 625	659 625	829 625	

Avløp:									
	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	
Beregningselementer	Sum	Sum	Sum	Sum					
Direkte driftskostnader	2 688 265	3 243 387	3 123 309	2 995 490	4 500 000	4 600 000	4 600 000	4 600 000	
Indirekte driftsutgifter	120 000	166 000	153 000	150 000	150 000	150 000	150 000	150 000	
Kapitalkostnader (avskrivninger)	282 872	259 320	250 331	435 622	450 000	450 000	450 000	450 000	
Kalkulerte kapitalkostnader	71 440	55 551	106 504	110 000	110 000	110 000	110 000	100 000	
Gebyrgrunnlag	3 162 577	3 724 258	3 633 144	3 691 112	5 210 000	5 310 000	5 310 000	5 300 000	
Gebyrinntekter, årsgebyrer	-3 550 602	-3 269 221	-3 701 113	-3 535 000	-4 500 000	-5 000 000	-5 000 000	-5 000 000	
Tilknytningsgebyr	-224 520	-125 000	-227 500	-200 000	-100 000	-100 000	-100 000	-100 000	
Renteinntekter fond									
Netto kostnad	-612 545	330 037	-295 469	-43 888	610 000	210 000	210 000	200 000	
Avsetning til fond (+)	612 545		295 469	43 888	-610 000				
Bruk av fond(-)		-330 037				-210 000	-210 000	-200 000	
Saldo selvkostfond	1 111 778	781 741	1 077 210	1 121 098	511 098	301 098	91 098	-108 902	

Tala her er indeksregulert for kvart år og avviker difor noko fra tala i nudsjettskjema 1B

6.2 VAR sektor og gebyr

Gebyrregulativet for vatn og avlaup i Hjelmeland vert behandla som eiga sak og blir utarbeida av IVAR

Føringane som er gitt er at kostnadane og dermed gebyra aukar i 2023
 Dette er forventa og er ein konsekvens av fleire kostnadsfaktorar innan sektoren
 Dette er ikkje særskild for Hjelmeland, me ser auke innan VA over heile landet

7. Nye tiltak

7.1 Tiltak som er innarbeida i konsekvensjustert budsjett

Løn

Løn som ligger til grunn for rammer ute på einingane er eksklusive lønsoppgjeret for 2022, dette vil bli overført frå lønsreserven når oppgjeret er heilt ferdig og auka lønskostnader pr eining er berekna.

Variabel løn

Det er teke utgangspunkt i korttids fråvær i arbeidsgivarperioden. Dette er heilt og fullt kommunen sin kostnad. Vi har estimert kostnad for variabel løn for vikarar som er naudsynte for å dekkja opp korttidsfråværet. Dersom tala for korttidsfråvær stemmer for 2023 er det lagt inn midlar til å imøtekomma minst 80% av estimert behov, men fleire einingar har fått meir dekning i 2023. Me har og prøvd å ta omsyn til permisjonar for sjukt barn. Der er einskilde som syner svært høgt sjukefråvær i periodar, slike toppar er det ikkje tatt høgde for i vikarbudsjetten. Målet er å halda igjen på vikarar i rolegare tider.

Omsorgssentera med turnus, barnehagar og skular er prioriterte einingar med tanke på variabel lønsbudsjett. Når me samstundes legg inn fleire fast årsverk så meiner med at lønsbudsjettet i 2023 bør vera mogleg å halda med normal drift.

Langtidsfråvær og fødselspermisjonar er innretta slik i budsjettet at det som hovudregel ikkje ligg budsjett på inntekta frå sjukelønsrefusjonar og fødselspengar. Det betyr at desse refusjonane kan nyttast til vikarar for denne type langtidsfråvær. Dette vikarbehovet skal sjølvstendig og så vurderast.

Det finst unntak, einskilde einingar har eit budsjett for refusjonar frå Nav, dette er i så fall etter avtale. Dei kan ha fått lov å auke grunnbemanninga ut i frå prinsippet heiltidskultur, ofte for å rekruttera og behalda naudsynt kompetanse. Desse ekstra ressursane skal då redusera behov for innleige ved sjukefråvær. Det har me har finansiert det ved å leggja inn budsjett på refusjonar.

Ekstra lønsmidlar og auka kostnader fritidsaktivitetar

Etter vedtak i Ksak 85/21 ble det sett av kr 30 000 til aktivitetsguider og aktivitetar i sommarferien.

Kommentarar om tilbodet og kostnadane: Oppslutnaden om var større enn venta. Ei breitt samansett aldersgruppe (5. – 10. klasse), og mange born og unge med m.a. språkutfordringar, gjorde at det var nødvendig med fleire aktivitetsguidar. Skyssen til utflukter som Nedstrand Klatrepark og Suldal Bad var dessutan mykje dyrare enn tidlegare. Summane i 2023-budsjettet speglar eit tilbod som på 2022-nivå, og i staden for ein nettosum er det budsjettert med utgifter og inntekter (Bufdir, Gjensidigestiftelsen og evt Sparebankstiftelsen). Netto kostnad på 2023-budsjettet er 130 000 kroner.

Dette er kr 100 000 meir enn fysiske avsetning til tilbodet.

Me treng rutinar for kva type aktivitetar slike tilbod skal dekkja og ei tydeleg formulering om at tilbodet er avgrensa til dei økonomiske rammene som vert oppgitt i vedtaket, slik at kostnadene ikkje eskalerer igjen i 2023. I 2022 er tilbodet tilpassa etterspurnad og ikkje etter økonomisk ramme. Det er til dømes gitt tilbod om aktivitetar utover sommarferien.

Lågterskeltilbod saman med Idrettslaget

Dette tilbodet etter skuletid blei vedtaka i eiga sak og i Ksak 85/21, det blei sett av kr 100 000 for tilbodet i 2022 i påvente på avklaring for faktiske utgifter. Dette tilbodet er i gang og det er estimert til kr 132 000 i 2023.

Skulefrukt

Ei anna sak er kostnader til skulefrukt, her blei det vedteke kr 44 000 for frukt 3 dagar pr veka i Ksak 82/19. Erfaringar med innkjøp av skulefrukt er det for 2023 berekna at frukt 3 dagar i veka kjem på kr 135 000. Her har det og vore ei underbudsjettering av faktiske utgifter knytt til tiltaket, fakta frå innkjøp synar kr 91 000 meir enn fysiske sett av til dette formålet.

I 2023 ligg det inne 135 000 fordelt på skulane og med har del finansiert det med bruk av disposisjonsfond, nå har ne vald å dekkja kr 52 000,- frå disp. fond.

Kyrkja

Me har redusert tilskotet i 2023 på grunn av at kommunen overtek drifta av kyrkjegarder frå 01.01.2023. Me har flytta utgiftsbudsjettet for kyrkjegardsdrift frå kyrkja til avd teknisk og tenesta kyrkjegardar. Overføringane til kyrkja i 2023 er sett til kr 3 750 000. I talet er lønsoppgjeret inkludert.

Me skal betala same berekna beløp pr medlem i statskyrkja til alle andre godkjende trus- og livssynssamfunn. Denne utbetalinga til andre trussamfunn blei frå 2021 overført til staten, men me blir trekt i rammetilskotet for berekna beløp.

Flyktingtenesta

Det er lagt inn ei auke i ressursar til Flyktingtenesta i 2023, i fysiske omgang er det sett inn meir ressursar til sommaren 2023, så må me vurdere situasjonen då og sjå på talet nye flykningar i 2023

Inntekter frå havbruksfondet

Me har vald å leggja inn budsjett på kr 7 mill. i 2023 og 6 mill. i 2024-2026

Dette er i høve til eksterne estimat pr i dag og i høve til vår avtale med Stavanger.

Dette er usikre tal, det kan skje endringar i innrettinga av desse overføringane og me vil komma tilbake når meir er avklart

Inntekter og utgifter frå sal av kraft

Ut i frå nye avtalar og nye estimat har me satt opp desse tala for neste periode

	Regnskap 2021	Budsjett 2022	Budsjett 2023	Budsjett 2024	Budsjett 2025	Budsjett 2026
Kjøp av kraft	13 642 738	12 000 000	11 000 000	13 000 000	14 000 000	14 000 000
Sal av kraft	-25 594 901	-34 000 000	-47 000 000	-56 000 000	-56 000 000	-56 000 000

Det vil skje endringar her både lokalt og sentralt, det er fleire saker som omhandlar dette området som vil bli avklart seinare. Me trur at dette budsjettet er i tråd med dei fleste endringane som me er kjende med.

Når det føreligg nye sentrale føringa og andre avtalar så kjem me tilbake og

Sekkar om budsjettet må endrast dei neste åra.

Gebyr

Forslag til gebyr for 2023 ligg i eiga sak, med byggjer på avtalar om indeksregulering på generell KPI og brukar KPI pr oktober som rettesnor, men det einskilde gebyr blir vurderte på fleire grunnlag.

7.2 RITS, ny IKT organisering frå 2021 Eige rettssubjekt frå 2022.

Dette får konsekvensar for prosess med IKT budsjettet både for drift og investeringar på område Me har tatt med innspel frå den nye eininga, dette gjenspeilar tiltak både i drift og investeringar

RITS er endeleg godkjend som eige rettssubjekt og selskap er oppretta i Brønnøysund registeret

RITS arbeider kontinuerleg med drift og utvikling av RITS tenesteportefølje for å levere et robust, kostnadseffektivt og berekraftig tenestetilbod til våre brukarar. Den lokale IT avdelinga bidrar aktivt med kompetanse og erfaring, og hjelper både lokalt og sentralt og med felles oppgåver. I tillegg initierer eininga innovasjonsprosjekt i fellesskapet. RITS er i transformasjon gjennom «Nye RITS- vegen vidare, og det er stor aktivitet for å stå klar til første halvår i 2023. Det vert arbeidd fortløpande med å holde system i rett versjon, innføre nye og hensiktsmessige moduler/funksjoner, samt gjennomføre koordinerte aktivitetar og førebuingar, for å hente ut effektar i samarbeidet. Fleire av fagsystema vert klargjort for sky- løysingar. Trenden er at fagsystem leverandørane flytter meir i «sky»..

Eit aukande tal på nasjonale komponentar, interkommunale og kommunale prosjekter stiller krav til RITS om økt samhandling og samskapning, effektiv ressursbruk og smidig prosjektgjennomføring. For å få dette til er det behov for god innsikt, godt gevinstarbeid, riktige prioriteringar og realisme i gjennomføringskapasitet.

Hjelmeland kommune er medlem av Digi Rogaland. Digi Rogaland er eitt av fleire digi- nettverk i Norge. Digi- Rogaland består at 23 kommunar i Rogaland. Digi- Rogaland er eit samarbeid for å ta i bruk digitale verktøy for å gi betre tenester til innbyggjarar og næringsliv. Samarbeidet skal bidra til deling og gjenbruk av ressursar, samt hjelp til gevinstrealisering og prosessforbetring som er viktige byggeklossar i samarbeidet.

RITS deltar i følgjende faggrupper:

- *Prosessforbetring og gevinstarbeid*
- *e-Helse*
- *Verksemdsarkitektur*
- *Plan, bygg og geodata (Smartkommune)*
- *Informasjonssikkerheit og Personvern*
- *Data og Innsikt*

Hjelmeland kommune har oppnemnt en eigen digitaliseringsrådgivar som også deltek i Digi Rogaland.

Nye RITS infrastrukturprosjekt i 2023 omfattar blant annet:

- *Bytte skolebrannmur i kommunene*
- *Oppgradering av felles RITS plattform*
- *Telefoniløsning. Fase ut ISDN og analoge løsninger*
- *Nytt skuleadministrativt system*
- *Førebu fleire skyløysingar. Mellom anna Web. sak og Visma.*

7.3. Nye tiltak 2023-2026. Budsjettversjonsrapport

	2023	2024	2025	2026
Mer-/mindreforbruk konsekvensj. budsjett	-4 622 529	-1 917 009	-1 490 508	-1 219 308
Totale driftskostnader fra investeringsbudsjett	0	0	0	0
Valgte driftstiltak	4 622 529	1 917 009	1 490 508	1 219 308
Netto driftsresultat	-2 324 059	-6 979 579	-2 856 080	-2 027 280
Mer-/mindreforbruk budsjettversjon	0	0	0	0

Valgte tiltak

Rådmannsnivå	1 618 182	1 177 332	577 332	577 332
<i>1002 Videreføring Hjelmeland Naturligvis</i>	<i>800 000</i>	<i>600 000</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>Næringsliv (1002)</i>	<i>800 000</i>	<i>600 000</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>1101 - Prosjekter Fellestjenester - Visma</i>	<i>56 050</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>Ikt RITS (1101)</i>	<i>56 050</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>1101 - Prosjekter Omsorg og levekår</i>	<i>10 800</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>Ikt RITS (1101)</i>	<i>10 800</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>1101 - Prosjekter Opplæring</i>	<i>174 000</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>Ikt RITS (1101)</i>	<i>174 000</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>1101 - Prosjekter Samfunn beredskap</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>Ikt RITS (1101)</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>1600 ny stilling</i>	<i>577 332</i>	<i>577 332</i>	<i>577 332</i>	<i>577 332</i>
<i>Fagområde personal (1600)</i>	<i>577 332</i>	<i>577 332</i>	<i>577 332</i>	<i>577 332</i>

Oppvekst	-524 304	-2 508 974	-3 114 275	-3 114 275
<i>2000 reduksjon oppvekst, fra bud 2022-2025</i>	<i>-1 874 670</i>	<i>-3 749 340</i>	<i>-3 749 340</i>	<i>-3 749 340</i>
<i>Oppvekst (2000)</i>	<i>-1 874 670</i>	<i>-3 749 340</i>	<i>-3 749 340</i>	<i>-3 749 340</i>
<i>2100 Kjøkkenkrok</i>	<i>40 000</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>Hjelmeland skule (2100)</i>	<i>40 000</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>2500 Ny stilling</i>	<i>605 301</i>	<i>605 301</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>Hjelmeland barnehage (2500)</i>	<i>605 301</i>	<i>605 301</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>2700 Ny tilsett</i>	<i>635 065</i>	<i>635 065</i>	<i>635 065</i>	<i>635 065</i>
<i>Fister barnehage (2700)</i>	<i>635 065</i>	<i>635 065</i>	<i>635 065</i>	<i>635 065</i>
<i>2700 Utvendig solskjerming</i>	<i>70 000</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>Fister barnehage (2700)</i>	<i>70 000</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>

Helse	3 328 651	3 248 651	3 027 451	2 756 251
<i>KS 2 3000 Psykolog</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>

<i>Helse og omsorg (3000)</i>	0	0	0	0
3000 - Auke av stilling rådgiver helse og omsorg	384 888	384 888	384 888	384 888
<i>Helse og omsorg (3000)</i>	384 888	384 888	384 888	384 888
3000 Heilt med	50 000	50 000	50 000	0
<i>Helse og omsorg (3000)</i>	50 000	50 000	50 000	0
3000 Stipendordning distriktsvennlig sjukepleierutdanning	442 400	442 400	221 200	0
<i>Helse og omsorg (3000)</i>	442 400	442 400	221 200	0
3100 kurs	80 000	0	0	0
<i>Hjelmeland omsorgsenter (3100)</i>	80 000	0	0	0
3100 Midler til taxitransport dagsenter	90 000	90 000	90 000	90 000
<i>Hjelmeland omsorgsenter (3100)</i>	90 000	90 000	90 000	90 000
3100 Øke med 1 årsverk	737 702	737 702	737 702	737 702
<i>Hjelmeland omsorgsenter (3100)</i>	737 702	737 702	737 702	737 702
3100 Øke 0,5 årsverk praktisk bistand	282 251	282 251	282 251	282 251
<i>Hjelmeland omsorgsenter (3100)</i>	282 251	282 251	282 251	282 251
3110 Miljøarbeider 30 %	142 409	142 409	142 409	142 409
<i>Tilrettelagde tjenester (3110)</i>	142 409	142 409	142 409	142 409
3300 Auka stilling i NAV	0	0	0	0
<i>NAV (3300)</i>	0	0	0	0
3500 auka midler til It	635 000	635 000	635 000	635 000
<i>Helse (3500)</i>	635 000	635 000	635 000	635 000
3500 Bypass til sjukepleierar	10 000	10 000	10 000	10 000
<i>Helse (3500)</i>	10 000	10 000	10 000	10 000
3500 Tolketjenester	75 000	75 000	75 000	75 000
<i>Helse (3500)</i>	75 000	75 000	75 000	75 000
3500 50% Fysioterapaut	399 001	399 001	399 001	399 001
<i>Helse (3500)</i>	399 001	399 001	399 001	399 001
Kultur	200 000	0	0	0
<i>Ks 1 Seniortaxi</i>	200 000	0	0	0
<i>Kultur og fritid (5000)</i>	200 000	0	0	0
Skatt og finans	0	0	1 000 000	1 000 000
9000 økt pensjonspremie 2025-2026	0	0	1 000 000	1 000 000
<i>Skatt, overføringar, lån, finans m.v. (9000)</i>	0	0	1 000 000	1 000 000

Kapittel : Helse					
Tiltak	036: KS 2 3000 Psykolog				
Beskrivelse	Skal finansierat innan ramma til Helse og omsorg				
SUM NETTO TILTAK		0	0	0	0
Kapittel : Kultur					
Tiltak	038: Ks 1 Seniortaxi				
Beskrivelse	settes av kr 200 000 til seniortaxiDekkas ved å reduserer overskudd				
		2023	2024	2025	2026
Sted	Ansvar: Kultur og fritid (5000)				Totalt
SUM NETTO TILTAK		200 000	-	-	200 000
Kapittel : Skatt og finans					
Tiltak	035: 9000 økt pensjonspremie 2025-2026				
Beskrivelse					
		2023	2024	2025	2026
Sted	Ansvar: Skatt, overføringer, lån, finans m.v. (9000)				Totalt
SUM NETTO TILTAK		-	-	1 000 000	1 000 000

Ekstra tiltak etter kommunestyrevedtak samt pensjnsauke for 2025 og 2026.

Tiltak som ikkje er vald i denne budsjettperioden

Totale driftskostnader fra investeringsbudsjett	0	0	0	0
Investering 2023	0	0	0	0

Rådmannsnivå	0	0	0	0
1001auka møtegodtgjersle	0	0	0	0
Politisk nivå (1001)	0	0	0	0

Oppvekst	0	0	0	0
2100 Møbler pauserom barneskolen	70 000	0	0	0
Hjelmeland skule (2100)	70 000	0	0	0
2100 Nye elevstoler	60 000	0	0	0
Hjelmeland skule (2100)	60 000	0	0	0
2500 Utstyr	43 000	0	0	0
Hjelmeland barnehage (2500)	43 000	0	0	0

Reduksjonar innan oppvekst frå hausten 2023 blei vedteke i budsjett- og handlingsplan 2022-2025, ksak 81/ 21

Dette var og er begrunna i at me må snu på og endra prioriteringane og auka på helse og redusera innan oppvrkst. Demografien har tydeleggjort at denne vridinga er naudsynt, jfr tabell under kapittel demografi . Dette skjer i dei fleste kommunane i landet og er eit godt debattert tema.

Samstundes vil me følgja med på endringar. Særleg om det oppstår utfordringar med tilrettelagd undervisning og andre særskilde behov.

Antal elevar pr skule, trinn og sfo synar færre elevar, tidlegare har me vist endring 6-15 år frå 2015

Hjelmeland							
Trinn	2017/18	2018/19	2019/20	2020/21	2021/22	2022/2023	
1	13	15	15	14	13	13	
2	17	13	13	15	16	13	
3	19	15	13	11	15	15	
4	17	19	18	12	10	17	
5	14	17	20	17	12	13	
6	20	15	18	19	18	12	
7	27	21	15	18	19	17	
8	32	41	35	32	33	33	
9	44	30	38	34	31	38	
10	34	44	30	38	34	32	
Sum elever år	237	230	215	210	201	203	
Antall på SFO	28	32	30	24	31	37	
Antall fulltid på SFO	6	5	2	5	4		

Årdal							
Trinn	2017/18	2018/19	2019/20	2020/21	2021/22	2022/2023	
1	8	7	4	16	5	10	
2	14	8	12	5	17	4	
3	12	14	5	7	5	16	
4	11	12	11	8	7	5	
5	8	10	10	11	8	7	
6	8	8	7	7	11	7	
7	8	8	10	9	8	11	
Sum elever år	69	67	59	63	61	60	
Antall på SFO	33	28	24	23	23	32	
Antall fulltid på SFO	12	4	4	0	5		

Fister							
Trinn	2017/18	2018/19	2019/20	2020/21	2021/22	2022/2023	
1	5	7	6	11	5	6	
2	11	8	7	4	11	4	
3	9	14	8	10	4	10	
4	7	12	12	5	10	3	
5	9	10	10	10	5	10	
6	7	8	9	9	10	5	
7	5	8	7	7	9	10	
Sum elever år	53	67	59	56	54	48	
Antall på SFO	24	24	17	15	15	14	
Antall fulltid på SFO	8	10	2	0	1		

Barnehagane blir derimot styrka for å kunne halda bemanningsnorma når det kjem fleire born utover hovudopptaket

Helse og omsorg

Helse og omsorg har omfattande behov for neste periode

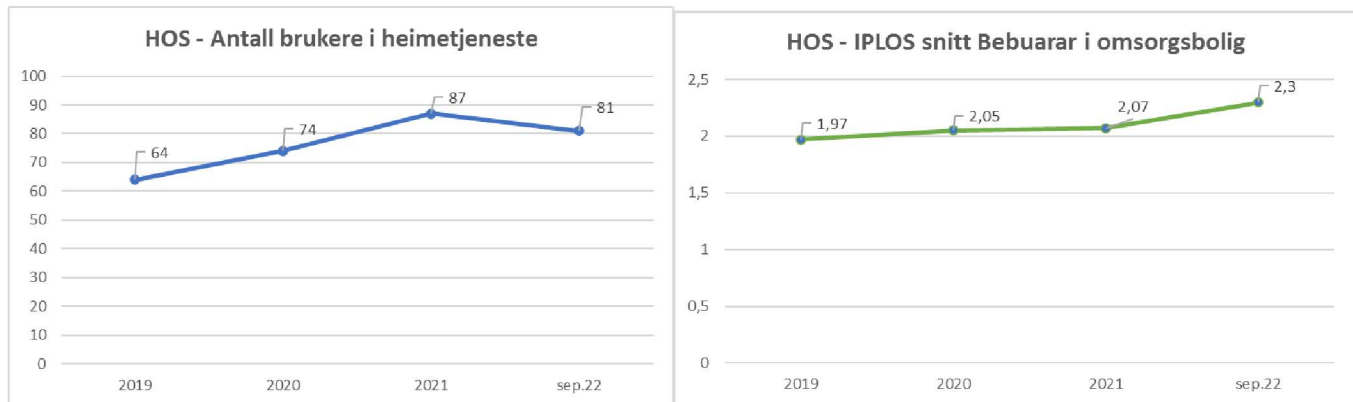
Behova avspeglar meir trong om meir personalressursar, men også behov for meir It relaterte kostnader, rekruttering og kompetanseheving.

Meir av kursa/ opplæringa er nå på digitale plattformer og det brukast mindre reiser og dermed fråvær i forbindelse med opplæring.

Det er og viktig å nemna at det er fleira aldersgrupper enn eldre over 80 som treng helsehjelp. Det er born og innbyggjarar i andre grupper som har store behov for tilrettelagde tenester på grunn av alvorlege diagnosar og sjukdom.. Dette biletet har endra seg ganske mykje dei seinare åra i Hjelmeland og gjer seg utslag i meir behov for både utstyr og personalressursar.

På den andre sia har me i 2022 klart å avslutta ein dyr tenesteavtale frå ein ekstern leverandør.

Under kapittel demografi hadde me eit eksempel frå Årdal omsorgssenter. Hjelmeland omsorgssenter med snitt fokus på heimetenester og kortids- opphald har og fått fleire brukarar og auke i IPLOS faktor.

8. Budsjettkommentarar frå einingane

Politisk styring.

Netto driftsramme: 4 706 000,-

Ansvarsområdet folkevalde/politisk nivå inneheld tenestemåra Politisk styring, Revisjon og kontrollutval, eigedoms-kattenemnder, råd for eldre, råd for menneske med nedsett funksjonsevne, ungdomsråd, barn og unges kommunestyre, partistøtte/val, regionråd, og kostnader til Hjelmelandsprisen.

Under politisk styring vert ført utgifter til politisk verksemd, løn/godtgjersler til ordførar og folkevalde elles, samt andre driftskostnader til verksemda. Utgifter til kontrollutval og revisjon vert likevel ført på eige område. Administrasjonen sine utgifter i samband med sekretariatsfunksjonar er ikkje inkludert – desse kostnadane vert ført på administrasjonen slik at dette gir ikkje eit komplett bilete av ansvar 1001

Her blir ført kostnadar til kjøp av revisjonstenester, til kontrollutvalssekretariat, og utgifter til sjølve kontrollutvalet si verksemd (godtgjersler medlemmer, møtekostnadar, reise,

Nivået for møtegodtgjersler til folkevalde vert vidareført i 2021. Dette gjeld ikkje for ordførarar og andre representantar med faste godtgjersler. Kostnader til møter i formannskap, AFU og administrasjonsutval på dagtid er ikkje lagt inn i budsjettet. Det er vedtatt at møta i formannskap, AFU og administrasjonsutval skal gå på dagtid.

Midlar til barn og unges kommunestyre er lagt inn i denne ramma. Dette gjeld og den disponible summen på 50 000,- . kurs m.m. Kontrollutvalet kjem kvart år med sitt budsjettframlegg, som vert lagt inn i budsjettokumentet uendra frå rådmannen si side. Skal det gjerast endring i dette forslaget, er det kommunestyret sjølv som må gjere dette ifølgje lov/regelverk

Hjelmeland kommunestyre 2019– 2023

Arbeid som ligg rett under rådmannen

Beredskap, HMS

Beredskapsarbeidet har no nådd eit slikt nivå at me må auka personalressursane til dette arbeidet. Covid, flyktningkrise, energi krise, atomberedskap og ekstremvær. Dette arbeidet krev planer og ferdigheiter når ein situasjon inntreffer.

HMS arbeid

Internkontroll er ein viktig del av kommunen sitt arbeid. Dette er eit arbeid som vert gjort av alle medarbeidarar, særleg leiarar. Sjølv ein liten kommune som Hjelmeland må ha gode system for å registrera rutinar og prosedyrar, Eit godt system for avvikshandtering og system og evne til å sikre kontinuerleg forbetring.

SLT arbeid

Arbeidet fortsett rundt same lest som før. I tillegg til fast samarbeid med politiet er tverrfagleg samarbeid i kommunen vektlagt. Vidare vert det arbeidd med born og ungeskommunestyre og ungdomsråd

Husbank

Innanfor husbanken sine tiltak har kommunane ansvaret for sakshandsaming og tildeling av startlån, tilskot til etablering og tilskot til tilpassing. Kommunen har dei siste åra søkt om ei startlån ramme på 5 mill. Dette er pengar som kommunen låner av Husbanken, og tildeler vidare. Frå og med 2020 er tilskottsmidlar lagt inn i rammeoverføringane. Det er difor opp til kvar einskild kom-mune å sette av pengar til :

Tilskot til etablering I særlege tilfelle der ei heilskapleg vurdering tilseier at søkjar bør hjelpast inn i eigen bustad, kan kommunen innvilge tilskot til etablering i tillegg til startlån

Tilskot til tilpassing skal hjelpe folk der huset må tilpassast. T.d. Komfyrvakt, brannhemmande materiale, Ombygging av til dømes bad, bygging av rampe ved inngangsparti
Tilskot til tilpassing er meint å avhjelpe i dei tilfella der NAV Hjelpemiddel ikkje er tilstrekkeleg.

Glad mat produkter foto Feien og Fjong, Hilde HAuge

Budsjett og handlingsplan 2023 for: Avdeling økonomi

Planlagt aktivitet	
Tal på faste årsverk	4
Budsjettramme	5 556 000
Særlege inntekter	
- Gebyr/Betalingar:	
- Prosjektmidlar:	
Mål for verksemda Mål for fagleg utvikling andre satsingar .	Overordna økonomistyring. Laupande ajour med rekneskap, budsjett, budsjettoppfølgjing og fakturabehandling. Utarbeide budsjett og økonomisk handlingsplan, inkludert vera ajour med statlege føringar og rammer. Innkjøp og oppfølging i i høve til lov og offentlege anskaffingar. Rådgi leiarar i økonomiske spørsmål. Finansforvaltning. BI
Planlagde andre utviklings- og forbetringstiltak i perioden	Me er heile tida i utvikling. Har effektivisert og digitalisert dei seinare åra.
Særlege utfordringar som er forventa i perioden	I 2023 er halve staben skifta ut og me må fokusera mykje på opplæring internt og kompetanseoverføring
Ønske nye tiltak med grunngeving	I 2023 er målet å flyta stabilt gjennom
Planlagde HMS-tiltak	Inngår i plan for Vågen
Planl. Tiltak førebygging	
- Brannøvingar	Inngår i plan for Vågen
- Arbeid med brannperm	Inngår i plan for Vågen
- Beredskap	Inngår i plan for Vågen
- Arbeid med ROS-analysar	Inngår i plan for Vågen
- Førstehjelpskurs	Inngår i plan for Vågen
Tiltak med frivillige / lokalsamfunnet	
Tiltak for å redusera sjukefråvær	Ikkje aktuelt, lite fråvær
Planlagde klimatiltak	Læra meir om moglege daglege tiltak
Planlagde utviklingssamtalar	3
Anna	

Budsjett og handlingsplan 2023 for: Lønn, Personal, HMS og Beredskap

Planlagt aktivitet	
Tal på faste årsverk	3 + lærling og 150% HTV
Budsjettramme	6 467 mill.
Særlege inntekter	
- Gebyr/Betalingar:	
- Prosjektmidlar:	
Mål for verksemda Mål for fagleg utvikling andre satsingar .	Fagområdet lønn og personal: personalforvaltning, pensjon, lønn, lærling kontorlag, sjukefråvær og oppfølging mm HMS systemansvarleg, beredskapskoordinering, CIM systemansvarleg Personal felles: felleskostnader knytt til etter og vidareutdanning, påskjøning, velferd, hms, pensjon, forsikring, frikjøpte htv, hvo, div abonnement – kvalitetssystem, personal, kurs mm
Planlagde andre utviklings- og forbetringstiltak i perioden	Nytt kvalitetssystem - Compilo Forberede avdelinga i høve Visma + (ref innspel IT budsjett) Full integrasjon HRM og websak Tettare samarbeid med økonomi
Særlege utfordringar som er forventa i perioden	
Ønske nye tiltak med grunngjeving	Auke med 100% ressurs. Beredskap, HMS, Dette arbeidet tar så mykje tid at det går utover personal arbeidet. Det er og trong om meir støtte til einingsleiarar.
Planlagde HMS-tiltak	I tråd med tiltak i Vågen
Planl. Tiltak førebygging	Som resten av Vågen
- Brannøvingar	
- Arbeid med brannperm	
- Beredskap	
- Arbeid med ROS-analysar	Koordinerer og effektuerer arbeidet. Utarbeider mykje sjølve.
- Førstehjelpskurs	
Tiltak med frivillige / lokalsamfunnet	
Tiltak for å redusera sjukefråvær	Kontinuerleg arbeid
Planlagde klimatiltak	Som for Vågen
Planlagde utviklingssamtalar	3
Anna	

Budsjett og handlingsplan 2023 for: 1100 – Prosjekt og digitalisering

Planlagt aktivitet	
Tal på faste årsverk	2,7
Budsjetttramme	3 590 000
Særlege inntekter	
- Gebyr/Betalingar:	
- Prosjektmidlar:	4 836 000 (tilskot fiberutbygging)
Mål for verksemda Mål for fagleg utvikling andre satsingar .	<p>Er å vera prosjektleiar/-rådgjevar for dei lokale prosjekta i Hjelmeland kommune, dette kan vere digitaliseringsprosjekt, prosjekt innanfor bygg og anlegg og eventuelle andre prosjekt som fell inn under denne avdelinga. Eit mål er å bidra til at Hjelmeland følgjer med i den digitale utviklinga, og tek i bruk nasjonale felleskomponentar i samarbeid med RITS og Digi Rogaland.</p> <p>Dei som jobbar med prosjekt vil måtte halde seg oppdatert slik at dei kan gjera oppgåvene sine. Dette krev at ein må gå på kurs, delta på webinar og konferansar. Dette gjeld og for digitalisering, her er det viktig å følgja med på utviklinga og delta på alle naudsynte arenaer.</p>
Planlagde andre utviklings- og forbetringstiltak i perioden	Det blir jobba saman med RITS kommunane får å sjå på prosjekteringsverktøy innanfor bygg og anlegg.
Særlege utfordringar som er forventa i perioden	Det er ei aukande mengde større prosjekt som krev meir ressursar, for å unngå forseinkingar i prosjekt og at dei utførast innanfor planlager rammar, kan det bli eit behov for ei ny fast stilling som prosjektleiar i Hjelmeland kommune.
Planlagde HMS-tiltak	
Planl. Tiltak førebygging	
- Beredskap	
- Arbeid med ROS-analysar	
Tiltak med frivillige / lokalsamfunnet	
Tiltak for å redusera sjukefråvær	
Planlagde klimatiltak	Avdelinga fortsett prosjektet om å utbetre SD anlegga i kommunale einingar og set opp betre styringsmogelegheiter
Planlagde utviklingssamtalar	Det vil bli utført utviklingssamtalar for tilsette våren 2023.
Anna	

Budsjett og handlingsplan 2023 for Samfunn og Næring overordna

Planlagt aktivitet	
Tal på faste årsverk	0
Budsjettramme	0
Særlege inntekter	
- Gebyr/Betalingar:	
- Prosjektmidlar:	
Mål for verksemda Mål for fagleg utvikling andre satsingar .	Sikre gode og koordinerte tiltak innan kultur, kommunikasjon, plan, næring og tekniske tenester. I dette brann og redning.
Planlagde andre utviklings- og forbetringstiltak i perioden	Betre ressursstyring i einingane. Særleg fokus på bustadutvikling i 2023 Utvikle ein reiselivsstrategi
Særlege utfordringar som er forventa i perioden	Få bustader tilgjengeleg i Hjelmeland.
Ønske nye tiltak med grunngjeving	Fleire personalressursar.
Planlagde HMS-tiltak	Sjå einingane
Planl. Tiltak førebygging	Som resten av «Vågen»
- Brannøvingar	2
- Arbeid med brannperm	Sjå einingane
- Beredskap	
- Arbeid med ROS-analysar	Overordna ROS er ikkje ferdisstilt. Arbeid med ROS i brann og redning.
- Førstehjelpskurs	Som «Vågen»
Tiltak med frivillige / lokalsamfunnet	Marknader, Glad mat, treffplasser.
Tiltak for å redusera sjukefråvær	Sjå einingane
Planlagde klimatiltak	
Planlagde utviklingssamtalar	5
Anna	

Budsjett og handlingsplan 2023 for: Kundesenter(kommunikasjonsavdeling)

Planlagt aktivitet	
Tal på faste årsverk	2,2
Budsjettramme	3 307 000
Særlege inntekter	
- Gebyr/Betalingar:	
- Prosjektmidlar:	
Mål for verksemda Mål for fagleg utvikling andre satsingar .	Sikra god kommunikasjon med innbyggjarar og besøkande. Digital kommunikasjon særleg på sosiale plattformer og heimesida. Driva klassisk kundesenter verksemd
Planlagde andre utviklings- og forbetringstiltak i perioden	Ta over onformasjonsarbeidet til Hjelmeland naturlegvis.
Særlege utfordringar som er forventa i perioden	Lengere permisjon
Ønske nye tiltak med grunngjeving	
Planlagde HMS-tiltak	
Planl. Tiltak førebygging	
- Brannøvingar	Som resten av Vågen
- Arbeid med brannperm	
- Beredskap	To øvingar saman med resten av beredskapsorganisasjonen.
- Arbeid med ROS-analysar	Situasjonar i kundesenteret Utfall av IKT.
- Førstehjelpskurs	
Tiltak med frivillige / lokalsamfunnet	Kaffe i biblioteket. Aktiv med på marknadsdagar m.m. Forskjellige aktiviteter i biblioteket
Tiltak for å redusera sjukefråvær	
Planlagde klimatiltak	Miljøfyrtårn
Planlagde utviklingssamtalar	2
Anna	

Budsjett og handlingsplan 2023 for: Bygg og anlegg

Planlagt aktivitet	
Tal på faste årsverk	26,49
Budsjettramme	
Særlege inntekter	
- Gebyr/Betalingar:	
- Prosjektmidlar:	
Mål for verksemda Mål for fagleg utvikling andre satsingar .	Forsvarleg drift av bygg som gjer arbeidsmiljø, læringsmiljø og eldreomsorga god og trygg. Trivelege utemiljø og grøntområde. Fagleg godt reinhald. Eit brannvesen som gir trygghet i lokalsamfunnet. Eit verdig gravferdsopplegg. Mål. Auka kompetanse på grøntområde. Fagbrev reinhald. Lærling byggdriftarfaget
Planlagde andre utviklings- og forbetringstiltak i perioden	Ressurskartlegging for å avdekke styrker og svakheter i organisasjonen.
Særlege utfordringar som er forventa i perioden	Overtaking av gravplassdrifta. Energisparing og grønt skifte. Ekstremvær
Ønske nye tiltak med grunngjeving	
Planlagde HMS-tiltak	Oppfrisking av kurs me er plikta å gjennomføre for å utføre jobbane våre, inkludert førstehjelp
Planl. Tiltak førebygging	
- Brannøvingar	
- Arbeid med brannperm	
- Beredskap	
- Arbeid med ROS-analysar	Videre arbeid med overordna ROS. Sikker jobb analysar
- Førstehjelpskurs	
Tiltak med frivillige / lokalsamfunnet	Blomstrande Hjelmeland. Vårdugnad ved kyrkjene i samarbeid med sokneråda.
Tiltak for å redusera sjukefråvær	Ergonomi reinhald.
Planlagde klimatiltak	Skifte av lysarmatur, SD-anlegg
Planlagde utviklingssamtalar	Alle tilsette.
Anna	

Budsjett og handlingsplan 2023 for: Plan og forvaltning

Planlagt aktivitet	Me vil halda fram med ordinær saksbehandling. I tillegg er det ein del oppgåver som ligg føre oss i planstrategien 2020-2023. Det gjeld m.a. oppstart av arbeid med revisjon av kommuneplanen, oppstart av arbeid med ny planstrategi, div reguleringsarbeid og arbeid med temaplan byggeråstoff. Til hausten vil det bli opplæring av nye politikarar etter valet.
Tal på faste årsverk	8
Budsjettramme	3 333 400
Særlege inntekter	
- Gebyr/Betalingar:	-2 450 000 gebyr, -1 300 000 tilskot
- Prosjektmidlar:	Tilskot frå Statsforvaltar og Fylkeskommune dekkjer 50% av utgiftene til rådgjevar skogbruk
Mål for verksemda Mål for fagleg utvikling andre satsingar .	Vera kommunen sin faglege ressurs på arealforvaltning og tilknyta aktivitetar, og på næringsutvikling
Planlagde andre utviklings- og forbetringstiltak i perioden	Kontinuerleg fagleg påfyll. Særleg nødvendig med oppdatering i høve til arbeid med komande revisjon av kommuneplanen.
Særlege utfordringar som er forventa i perioden	Mykje sterkare fokus på berekraft i alle ledd. Vidare oppfølging av bustad- og sentrumsutvikling. Følgja opp det grønne skiftet .
Ønske nye tiltak med grunngeving	Viser til politisk bestilling gjennom m.a. planstrategi og verbalpunkt i budsjettdokument
Planlagde HMS-tiltak	Årlege medarbeidersamtalar, stabsmøte kvar veke, felles sosiale aktivitetar eit par gonger for året, oppfølging av felles HMS-tiltak i organisasjonen.
Planl. Tiltak førebygging	
- Brannøvingar	Felles for Vågen
- Arbeid med brannperm	Felles for Vågen
- Beredskap	
- Arbeid med ROS-analysar	Blir gjort i samband med kommuneplanarbeidet
- Førstehjelpskurs	Felles for VÅgen
Tiltak med frivillige / lokalsamfunnet	Har vore med på Blomstrande Hjelmeland, men er uviss på vidareføring. Involvering i samband med reguleringsplanarbeid og andre lokale utviklingsprosjekt som «Velkomen til Årdal»
Tiltak for å redusera sjukefråvær	Sjå punkt for HMS
Planlagde klimatiltak	Gjennomføring miljøfyrårntiltak. Arbeid med klimatiltak i landbruket og næringslivet elles
Planlagde utviklingssamtalar	8
Anna	

Budsjett og handlingsplan 2023 for: 5000 Kultur

Planlagt aktivitet	Halda fram med faste arrangement, konsertar, lesestunder, utstillingar osv. Meirope bibliotek med arrangement og funksjon som sosial møteplass. Tilbod om sommaraktivitetar for barn. Ta i bruk nye utstillingar for bygdemuseum. Laga ny plan for idrett og fysisk aktivitet. Forvalta tilskotsordningar. Intensivera arbeid med bygdebok for Årdal. Kodejakt. Ganglemmar til turstiar. Kulturhaust. Turistkontor.
Tal på faste årsverk	3,5 (0,3 stilling er tilrettelagd)
Budsjettramme	5,489 millionar
Særlege inntekter	
- Gebyr/Betalingar:	89 000
- Prosjektmidlar:	420 000
Mål for verksemda Mål for fagleg utvikling andre satsingar .	-Gi innbyggjarar og gjester eit breitt tilbod av kulturopplevingar -God støtte til lag og organisasjonar og andre frivillige -Marknadsføra Hjelmeland -Opprusting og modernisering av biblioteket -Revidering av plan for idrett og fysisk aktivitet -Bygdebok
Planlagde andre utviklings- og forbetringstiltak i perioden	-Auka kompetanse på skulebibliotek gjennom vidareutdanning
Særlege utfordringar som er forventa i perioden	Ingen spesielle
Ønske nye tiltak med grunngeving	Auka satsing på sommaraktivitetar med aktivitetsguidar – netto kostnad 130.000 kroner. Lokal bygdeboknemnd – 80.000 kroner.
Planlagde HMS-tiltak	-Følgja opp vernerunde og gjennomføra nye. -Følgja opp konklusjonar etter 10-faktorundersøking. -Hev-/senkulpaltar, betre lys på kontor.
Planl. Tiltak førebygging	
- Brannøvingar	Ordinære brannøvingar og opplæring i bruk av sløkkeutstyr
- Arbeid med brannperm	
- Beredskap	Øving på beredskap ved bibliotek/kundesenter
- Arbeid med ROS-analysar	
- Førstehjelpskurs	
Tiltak med frivillige / lokalsamfunnet	Ein stor del av verksemda blir gjort saman med frivillige.
Tiltak for å redusera sjukefråvær	Eininga har lågt sjukefråvær. Sjå elles under HMS-tiltak.
Planlagde klimatiltak	Møte på Teams, led-teknologi på scenelys og kontor, setja opp kollektivtransport til arrangement.
Planlagde utviklingssamtalar	4
Anna	

Budsjett og handlingsplan 2023 for: Helse og omsorg overordna

Planlagt aktivitet	
Tal på faste årsverk	1,6
Budsjetttramme	4 580 000
Særlege inntekter	
- Gebyr/Betalingar:	
- Prosjektmidlar:	
Mål for verksemda Mål for fagleg utvikling andre satsingar .	Overordna ansvar for alle tenestene innan helse og omsorg. Vera ein støttfunksjon for einingane og bygge opp om samarbeid på tvers av einingane og sektorane for å få til gode tenesta for innbyggjarane.
Planlagde andre utviklings- og forbetringstiltak i perioden	Fokus på forebyggjande arbeid og tidleg innsats i tråd med oppvekstreforma og Leve hele livet reforma Gode demensforløp- demensvennlig og aldersvennlig samfunn Mål om å leggja til rette i samfunnet for at det blir fleire eldre som skal kunne leve og meistre livet sitt i eiga heim. E- helse og innføring av ny teknologi Kompetanseheving
Særlege utfordringar som er forventa i perioden	Meir komplekse og ressurskrevjande brukarar- oppgåveforskyving mellom spesialisthelsetenesta og kommunen Demografi – fleire eldre Utfordring med å rekruttere fagkompetanse Høge krav til kompetanse hos dei tilsette
Ønske nye tiltak med grunngjeving	Stipendordning for distriktsvennleg sjukepleiarutdanning Auke opp rådgivarstilling frå 60 – 100%. Dette pga stort trykk på einingane og dermed behov for å auke opp støttfunksjonen særleg innan e- helse.
Planlagde HMS-tiltak	Overordna HMS- arbeid for sektoren Medarbeidarsamtalar
Planl. Tiltak førebygging	
- Brannøvingar	Inkludert i tiltak for kommunehus/ Vågahuset
- Arbeid med brannperm	Sjå den enkelte eining
- Beredskap	Overordna beredskapsarbeid samt på den enkelt eining
- Arbeid med ROS-analysar	Overordna ROS- arbeid
Tiltak med frivillige / lokalsamfunnet	Overordna arbeid med frivillige for sektoren. Jobbe med å få implementert arbeidet med aldersvennleg samfunn i heile organisasjonen og samfunnet.
Tiltak for å redusera sjukefråvær	Fortsette å ha tema oppe i einingsleiarmøte, bygge opp om støttfunksjonen til einingsleiarane
Planlagde klimatiltak	Fortsette arbeid med digitalisering, miljøfyrtånsertifisering av einingane innan helse og omsorg
Planlagde utviklingssamtalar	7
Anna	Store geografiske avstandar gjer at det er ressurskrevjande å nå ut til brukarane. Tilsette brukar mykje tid på å komme seg til og frå brukarane.

Budsjett og handlingsplan 2023 for: Hjelmeland omsorgssenter

Planlagt aktivitet	
Tal på faste årsverk	32 + lærlinger
Budsjetttramme	29 720 000
Særlege inntekter	
- Gebyr/Betalingar:	1 130 000
- Prosjektmidlar:	
Mål for verksemda Mål for fagleg utvikling andre satsingar .	Gje forsvarlege og gode tenester til innbyggjarane på lågast mogleg omsorgsnivå.
Planlagde andre utviklings- og forbetringstiltak i perioden	Klin Obs kommune v/ utviklingscenter for sykehjem og heimetjenester
Særlege utfordringar som er forventa i perioden	Rekruttering
Ønske nye tiltak med grunngjeving	Auka med 1 ,5 årsverk, styrke helgebemannning, fagsjukepleierfunksjon og praktisk bistand , økt pleietyngde - pasientane treng same hjelp i helg. Praktisk bistand er tungt arbeid for ein person aleine, utfordrande å holde personell i denne stillinga
Planlagde HMS-tiltak	
Planl. Tiltak førebygging	
- Brannøvingar	2
- Arbeid med brannperm	Revideres x1
- Beredskap	Systematisk opplæring nyansatte, brann , smittevern
- Arbeid med ROS-analysar	1 ifb med vernerunde
- Førstehjelpskurs	1
Tiltak med frivillige / lokalsamfunnet	Konsertar, bingo, høgtlesing, hagearbeid,
Tiltak for å redusera sjukefråvær	tilrettelegging
Planlagde klimatiltak	Auka antall el- bilar i heimetjenesten, i gang med miljøfyrtårnsertifisering
Planlagde utviklingssamtalar	38
Anna	

Budsjett og handlingsplan 2023 for: Årdal omsorgssenter

Planlagt aktivitet	
Tal på faste årsverk	31,5
Budsjettramme	21 973 000
Særlege inntekter	
- Gebyr/Betalingar:	3 833 000
- Prosjektmidlar:	
Mål for verksemda Mål for fagleg utvikling andre satsingar .	Forsvarleg pleie til bebuarane innanfor lovverk, regler og retningslinjer. Redusere sjukefråværet. Leve hele livet reformen. ABC demenskurs og e-læringskurs.
Planlagde andre utviklings- og forbetringstiltak i perioden	Klin Obs Kommune prosjekt og Miljøfyrtårnsertifisering. CosDoc+ Vurdere MinMemoria.
Særlege utfordringar som er forventa i perioden	Bebuare med sammensatt sjukdomsbilde som krev meir ressursar/en til en bemanning.
Ønske nye tiltak med grunngeving	Fikk drivhuset på 2022 budsjettet.
Planlagde HMS-tiltak	Faste personalmøte, sjukepleiarmøte og fagmøte. Medarbeidersamtaler. Brannøving. Vernerunde.
	Drivhusprosjekt. Få til samarbeid med skole og barnehage.
	Trivsel for tilsette, tur/fest.
Planl. Tiltak førebygging	
- Brannøvingar	Vår og haust.
- Arbeid med brannperm	Ved brannøvingar og nytilsette.
- Beredskap	Ved brannøvingar.
- Arbeid med ROS-analysar	Venter på opplæring i compilo.
- Førstehjelpskurs	2
Tiltak med frivillige / lokalsamfunnet	Sosial torsdag. Sykling onsdag. Andakt, høgtlesning og song tysdag. Dugnad. Meir levande musikk.
Tiltak for å redusera sjukefråvær	Fokus på tilstedeværelse. Sjå dei tilsette. Samtale og oppfølging av dei med fråvær.
Planlagde klimatiltak	Miljøfyrtårnsertifisering.
Planlagde utviklingssamtalar	45
Anna	

Budsjett og handlingsplan 2023 for 3500 Helse og 3110 Tilrettelagde tenestar

Planlagt aktivitet	
Tal på faste årsverk	17,40 og 4,8
Budsjettramme	18 560 000 og 5 607 000
Særlege inntekter	
- Gebyr/Betalingar:	1 360 000
- Prosjektmidlar:	2 538 000
Mål for verksemda Mål for fagleg utvikling andre satsingar .	Å gi rett teneste til rett tid, tverrfaglig og på tvers av etatane til innbyggjarane sitt beste
Planlagde andre utviklings- og forbetringstiltak i perioden	Kompetanseheving på fleire einingar, men særleg innan for fagområdet kognitiv svikt og tidlig innsats.
Særlege utfordringar som er forventa i perioden	Me ser at menneske med nedsett kognitiv funksjon er ei aukande gruppe. Her trengst det både faglig utvikling av tenestene og godt samarbeid med andre einingar. Helse kan ikkje møte denne utfordringa åleine, dette må vera eit løft i heile kommunen.
Ønske nye tiltak med grunngeving	50% fysioterapi stilling(3500) me ser ei auke, pasientar kjem tidlegare heim etter operasjonar og skader og treng meir krevjande fysioterapifysioterapi. 30 % miljøarbeider(3110) auka behov for avlastning for barn, ung og unge vaksne med ekstra behov, krev bustad til avlastning og meir personale.
Planlagde HMS-tiltak	
Planl. Tiltak førebygging	
- Brannøvingar	Øve kvar for seg mellom 3500 og 3110
- Arbeid med brannperm	I lag med verneombodet
- Beredskap	Me har mange ulike beredskapar innanfor helseeininga
- Arbeid med ROS-analysar	Må først ha opplæring i Compilo så vil arbeidet ta til.
- Førstehjelpskurs	Me kjører førstehjelps kurs med særleg vekt på HLR, men og andre akutte situasjonar.
Tiltak med frivillige / lokalsamfunnet	
Tiltak for å redusera sjukefråvær	
Planlagde klimatiltak	Matavfall i kantina samlest til kompost. Meir digitalisering
Planlagde utviklingssamtalar	24
Anna	Stadig nye oppgåver, særleg frå spesialisthelsetenesta, krev ofte sertifiseringar eller kursing i ferdigheter. Dette krev ressursar, tid og midlar

Budsjett og handlingsplan 2023 for: NAV Hjelmeland

Planlagt aktivitet	
Tal på faste årsverk	3,1 (pluss 1 statleg full stilling)
Budsjettramme	5 300 000
Særlege inntekter	
- Gebyr/Betalingar:	
- Prosjektmidlar:	
Mål for verksemda Mål for fagleg utvikling andre satsingar .	«NAV bidrar til sosial og økonomisk trygghet, og fremmer overgang til arbeid og aktivitet» Samfunnsoppdraget vårt i ny Virksomhetsstrategi for NAV 2030.
Planlagde andre utviklings- og forbetringstiltak i perioden	Innarbeide ny Virksomhetsstrategi i NAV for 2030 Halde fram arbeidet med dei unge under 30 år. Søke midlar frå statsforvaltaren til Inkluderingsprosjekt InnArbeid (mål redusere utanforskap). Rådgevingande eining for russaker er på plass (med sosionom, psykiatrisk sjukepleiar og fagarbeidar rus og psykisk helse). Vi må finne ut korleis rutiner og system for dette skal fungere.
Særlege utfordringar som er forventa i perioden	Forventingar til NAV-kontora aukar, sjølv om vi er det siste litle kontoret att i Rogaland, har vi same krav som dei store til å levere. Det er signalisert vidare statlege innstrammingar på budsjett, og på tiltaksbruk, som kan bety at vi må tenke annleis på måten vi bistår den enkelte.
Ønske nye tiltak med grunngjeving	Lagt inn nytt budsjetttiltak for 2023, auke med 40 % stilling, sjå grunngjeving i budsjettforslaget.
Planlagde HMS-tiltak	HMS-veke, øving (brann og sikkerheit) og gjennomgang / oppdatering av HMS-dokument.
Planl. Tiltak førebygging	
- Brannøvingar	1
- Arbeid med brannperm	
- Beredskap	Skall-sikring på NAV-lokaler innvendig på helsehuset, bedrer den fysiske sikkerheten vår med adgangskontroll. Øve på hendelse i mottak/samtalerom og rømming.
- Arbeid med ROS-analysar	1
- Førstehjelpskurs	1
Tiltak med frivillige / lokalsamfunnet	Delta på Match for unge i romjula med Hjelmeland Naturlegvis, kommunen og lokale bedrifter.
Tiltak for å redusera sjukefråvær	Vidarefører samarbeid med NAV Arbeidslivssenter, litt avhengig av statleg budsjett- tildeling kva dei kan bistå oss med i 2023.
Planlagde klimatiltak	Samkøyre/ta offentleg transport, bruke leasingbiler.
Planlagde utviklingssamtalar	8 (to på kvar tilsett)
Anna	

Budsjett og handlingsplan 2023 for: Barnevern

Planlagt aktivitet	
Tal på faste årsverk	5,8
Budsjetttramme	10238000
Særlege inntekter	
- Gebyr/Betalingar:	
- Prosjektmidlar:	0
Mål for verksemda Mål for fagleg utvikling andre satsingar .	Arbeid etter Lov om barneverntenester i kommunen. Lovpålagde oppgåver som blant anna: Mottak og avklaringar av bekymringsmeldingar, undersøking av borns totale omsorgssituasjon, hjelpetiltak, førebuing av fylkesnemndsaker, plassering og oppfylging av barn i fosterheimar, beredskapsheim og institusjonar, tilsyn med fosterheimar, ettervern 18-25 år og deltaking i tverrfagleg førebyggjande arbeid.
Planlagde andre utviklings- og forbedringstiltak i perioden	Ny barnevernlov planlagt frå 01.01.23, samt nytt fagprogram i løpet av 2023
Særlege utfordringar som er forventa i perioden	Tilpassing av drift til ny barnevernlov og nytt fagprogram.
Ønske nye tiltak med grunngjeving	
Planlagde HMS-tiltak	Medarbeidersamtalar og planlagte halve fagdagar med fokus på HMS rutinar, kollegastøtte og debriefing.
Planl. Tiltak førebygging	Planlegg felles med heile helsehuset. Mål om å gjennomføre felles.
- Brannøvingar	1 felles
- Arbeid med brannperm	Felles arbeid på helsehuset
- Beredskap	Barnevernvakt i regi av Stavanger kommune. Er ein del av den.
- Arbeid med ROS-analysar	Kontinuerleg og skal gjennomførast minimum 2 store heilskaplege rosanalysar av barneverntenesta i året.
- Førstehjelpskurs	Felles for helsehuset.
Tiltak med frivillige / lokalsamfunnet	Føredrag om barneverntenesta til frivillige organisasjonar
Tiltak for å redusera sjukefråvær	Fortsett fokus på HMS arbeid og kollegastøtte for å handtere belastningar i høve til emosjonelt belastande arbeid.
Planlagde klimatiltak	Nytt fagprogram vil gi meir digitalisering og mindre behov for papirpost og liknande.
Planlagde utviklingssamtalar	6
Anna	

Budsjett og handlingsplan 2023 for Ansvar 2000 oppvekst

Planlagt aktivitet	
Tal på faste årsverk	1,15
Budsjettramme	7 875 000
Særlege inntekter	
- Gebyr/Betalingar:	320 000 kr (refusjon frå kommunar)
- Prosjektmidlar:	
Mål for verksemda Mål for fagleg utvikling andre satsingar .	Hjelmelandsbarnehagen sin visjon er «Det beste for barnet», medan Hjelmelandsskulen har sagt at vi vil «Gjera kvarandre gode». Vi har søkt om at barnehagane, frå våren 2023, skal bli partnerbarnehagar i REKOMP-ordninga. Ved positivt svar på søknaden vil dei særleg arbeide med vaksenrolla og samspelskompetanse i barnehagen. Våren 2023 skal vi også lage ny langsiktig utviklingsplan for Hjelmelandsskulen. Satsingsområda her er ikkje endeleg avklart enno, men våren 2023 vil det handla om ei vidareføring av «Den aktive eleven», som var fokusområde i DEKOMP-puljedeltakinga som vart avslutta hausten 2022.
Planlagde andre utviklings- og forbetringstiltak i perioden	Vi vil i 2023 arbeida med å anskaffa nytt oppvekstadministrativt system (OAS) for barnehagar og skular i RITS-kommunane. Per no er planen at nytt system skal bli tatt i bruk frå og med våren 2024.
Særlege utfordringar som er forventa i perioden	<ul style="list-style-type: none"> - Vedteke budsjettkutt frå hausten 2023 vil krevja ein prosess for å sjå kvar vi kan spare inn i underkant av 4 millionar kroner i barnehage- og skuleåret 2023-24. - Det er få boligar tilgjengelege med tanke på busetting av nye flyktningar.
Ønske nye tiltak med grunngjeving	
Planlagde HMS-tiltak	40-timars HMS-kurs for evt. nye leiarar og verneombod.
Planl. Tiltak førebygging	Sjå einingane sine skjema for punkta under.
- Brannøvingar	
- Arbeid med brannperm	
- Beredskap	
- Arbeid med ROS-analysar	
- Førstehjelpskurs	
Tiltak med frivillige / lokalsamfunnet	
Tiltak for å redusera sjukefråvær	
Planlagde klimatiltak	
Planlagde utviklingssamtalar	Planlagt gjennomført i mars
Anna	

Budsjett og handlingsplan 2023 for: Hjelmeland barnehage

Planlagt aktivitet	
Tal på faste årsverk	17,2
Budsjetttramme	13708000
Særlege inntekter	
- Gebyr/Betalingar:	
- Prosjektmidlar:	
Mål for verksemda Mål for fagleg utvikling andre satsingar .	Drive etter gjeldande lovverk og planar. Utviklingsarbeid gjennom Rekomp(regional ordning for kompetanseutvikling)
Planlagde andre utviklings- og forbetringstiltak i perioden	Utviklingsarbeidet vårt tek utgangspunkt i kvardagsaktiviteter. Der me reflekterer over eigen praksis.
Særlege utfordringar som er forventa i perioden	Alltid utfordrande med for lite vikarar i periodar. Elles må framleis løpande opptak nemnast, som ein stor utfordring.
Ønske nye tiltak med grunngeving	Kjøkkenkrok på avd. bøkehemsan, fordi kjøkkenfasilitetane er generelt dårlege i Nøtteskogen.
Planlagde HMS-tiltak	Utgangspunkt i århjul for HMS.
Planl. Tiltak førebygging	
- Brannøvingar	1 gong pr.halvår-med evaluering av øvelsen.
- Arbeid med brannperm	Brannvernveke i september
- Beredskap	Tiltakskort på personalmøte
- Arbeid med ROS- analysar	Er i gong med ros-analyse for Hjelmelandbarnehagen i Compilo
- Førstehjelpkurs	Målet er ein gong pr. år.
Tiltak med frivillige / lokalsamfunnet	Samlingar med besteforeldre og foreldre i barnehagen. Tur til biblioteket og omsorgsenteret. Lykteverkstad i november. Der me deler ut lyslykter i lokalsamfunnet.
Tiltak for å redusera sjukefråvær	Tett oppfølging med jamnlege samtalar.
Planlagde klimatiltak	Utgangspunkt i handlingsplanen til miljøfyrtårn.
Planlagde utviklingssamtalar	Alle tilsette på våren.
Anna	

Budsjett og handlingsplan 2023 for: Årdal barnehage

Planlagt aktivitet	
Tal på faste årsverk	1300 + 1 lærling
Budsjetttramme	7 871 000
Særlege inntekter	
- Gebyr/Betalingar:	
- Prosjektmidlar:	
Mål for verksemda Mål for fagleg utvikling andre satsingar .	Me driv utviklingsarbeid med barnehagen som pedagogisk verksemd. Samt eit inkluderande miljø for omsorg, leik, læring og danning. Temaet for året er «den magiske leiken». Me skal alle på kurs plandagen i november. Og me er pilot i GDPR, her skal me gjera eit stykke arbeid.
Planlagde andre utviklings- og forbetringstiltak i perioden	Faglege personalmøte, og utviklingsarbeid saman med dei andre barnehagane. Rekomp, kosip og GDPR
Særlege utfordringar som er forventa i perioden	Dette med å få vikarar, me har mange ringevikarar men få som kan arbeide når me treng dei. Ekstra barn i barnehagen – meir tilsette i barnehagen. Få søkarar på stillingar med relevant utdanning. Nok personale mtp spes. ped.
Ønske nye tiltak med grunngjeving	Uteområdet – det burde blitt følgt opp skikkelig. Bli kvitt sølvkre/sjeggkre.
Planlagde HMS-tiltak	Har eige HMS årshjul, innspel av HMS på kvart personalmøte
Planl. Tiltak førebygging	
- Brannøvingar	Brannøving på våren og brannvern veke 38
- Arbeid med brannperm	Evaluering i slutten/byrjinga av barnehageåret, ved behov ved brannøving.
- Beredskap	Kontinuerleg ved gjennomgang av tiltakskort
- Arbeid med ROS-analysar	Har eit arbeid med å få eit god system på dette. Compilo og i beredskapsplanen
- Førstehjelpskurs	I løp av året 2023
Tiltak med frivillige / lokalsamfunnet	Besøk på omsorgssenteret Besøk i nærområdet, både privat og bedrift.
Tiltak for å redusera sjukefråvær	Legge til rette på avdelingane, snakka saman.
Planlagde klimatiltak	Miljøtårn barnehage, fokus på material bruk, tur med retur.
Planlagde utviklingssamtalar	Til våren
Anna	

Budsjett og handlingsplan 2023 for: Fister barnehage

Planlagt aktivitet	
Tal på faste årsverk	7,8
Budsjettramme	6 241 000
Særlege inntekter	
- Gebyr/Betalingar:	
- Prosjektmidlar:	
Mål for verksemda Mål for fagleg utvikling andre satsingar .	Å drive ein barnehage etter gjeldande lovar og forskrifter. Å drive etter Hjelmeland kommune sin visjon: Det beste for barnet, med vekt på respekt, omsorg og tryggleik.
Planlagde andre utviklings- og forbetringstiltak i perioden	Barnehagen arbeider med : 1. Eit inkluderande miljø for omsorg, leik, læring og danning. 2.Barnehagen som pedagogisk verksemd. Me arbeidar med barnehagebasert utviklingsarbeid, og er i lærande nettverk med dei andre barnehagane i kommunen.
Særlege utfordringar som er forventa i perioden	Det er ei utfordring å få rekruttert kvalifiserte medarbeidarar.
Ønske nye tiltak med grunngjeving	Barnehagen treng solskjerming i det gamle bygget.
Planlagde HMS-tiltak	Arbeide med plan og tiltakskort i personalgruppa,. Skal ha førstehjelpskurs og vernerundar.
Planl. Tiltak førebygging	
- Brannøvingar	Minimum 2 årleg
- Arbeid med brannperm	Jevnleg
- Beredskap	Jevnleg. Fylgjer årshjul
- Arbeid med ROS-analysar	Jevnleg
- Førstehjelpskurs	Våren 2023
Tiltak med frivillige / lokalsamfunnet	Arrangement for foreldre og besteforeldre Gardsbesøk Brukar nærbutikken
Tiltak for å redusera sjukefråvær	
Planlagde klimatiltak	Barnehagen er sertifisert som miljøfyrtårn. Fylgje årshjulet som er laga i samband med det.
Planlagde utviklingssamtalar	Våren 2023
Anna	

Budsjett og handlingsplan 2023 for: Jøsenfjorden barnehage

Planlagt aktivitet	
Tal på faste årsverk	3,8
Budsjetttramme	2 875 000
Særlege inntekter	
- Gebyr/Betalingar:	
- Prosjektmidlar:	
Mål for verksemda Mål for fagleg utvikling andre satsingar .	Å drive ein barnehage etter gjeldande lovar og forskrifter. Å drive etter Hjelmeland kommune sin visjon: Det beste for barnet, med vekt på respekt, omsorg og tryggleik.
Planlagde andre utviklings- og forbetringstiltak i perioden	Barnehagen arbeider med : 1. Eit inkluderande miljø for omsorg, leik, læring og danning. 2.Barnehagen som pedagogisk verksemd. Me arbeidar barnehagebasert, og er i lærande nettverk med dei andre barnehagane i kommunen.
Særlege utfordringar som er forventa i perioden	
Ønske nye tiltak med grunngjeving	Barnehagen treng solskjerming.
Planlagde HMS-tiltak	Arbeide med plan og tiltakskort i personalgruppa,. Skal ha førstehjelpskurs og vernerundar.
Planl. Tiltak førebygging	
- Brannøvingar	Minimum 2 årleg
- Arbeid med brannperm	Jevnleg
- Beredskap	Jevnleg. Fylgjer årshjul
- Arbeid med ROS-analysar	Jevnleg
- Førstehjelpskurs	Våren 2023
Tiltak med frivillige / lokalsamfunnet	Arrangement for foreldre og besteforeldre Luciatog til lokalbutikken Gardsbesøk
Tiltak for å redusera sjukefråvær	
Planlagde klimatiltak	Barnehagen er sertifisert som miljøfyrtårn. Fylgje årshjulet som er laga i samband med det.
Planlagde utviklingssamtalar	Våren 2023
Anna	

Budsjett og handlingsplan 2023 for: Hjelmeland skule

Planlagt aktivitet	
Tal på faste årsverk	40,06
Budsjettramme	32387000
Særlege inntekter	
- Gebyr/Betalingar:	200000
- Prosjektmidlar:	
Mål for verksemda Mål for fagleg utvikling andre satsingar .	Hjelmeland skule skal driva ein god skule i tråd med forskrifter, retningslinjer og kommunale vedtak. Me arbeider med å vidareutvikla elevmedverknad og implementera fagfornyninga. Følgje «Årleg utviklingsplan for Hjelmelandsskulen».
Planlagde andre utviklings- og forbetringstiltak i perioden	Vidareutdanning av personalet i dei fagområda der me har behov.
Særlege utfordringar som er forventa i perioden	Flytting og drift av ungdomstrinnet i ein byggeperiode. Romløyising og uteområde i midlertidige bygg kan verta utfordrande. Utfordringar med å ha rett kompetanse i dei ulike faga på skulen.
Ønske nye tiltak med grunngjeving	Barneskulen: Ny kjøkkenkrok for dei tilsette. Dei tilsette treng eit kjøleskap som fungerer og ein koketopp som er trygg.
Planlagde HMS-tiltak	Vernerunde, brannøving, PLIVO-øving, førstehjelpskurs, livredningskurs, GDPR kurs, arbeide med innføring av Compilo
Planl. Tiltak førebygging	
- Brannøvingar	2
- Arbeid med brannperm	Ja
- Beredskap	Beredskapsplan Hjelmeland skule skal reviderast i 2023
- Arbeid med ROS-analysar	Ja
- Førstehjelpskurs	Ja
Tiltak med frivillige / lokalsamfunnet	Me er så heldige at Bygdekvinnelaget lagar frukost til ungdomsskulen annankvar onsdag.
Tiltak for å redusera sjukefråvær	Tilrettelegging ved behov, trivselstiltak og fokus på eit inkluderande arbeidsmiljø.
Planlagde klimatiltak	Bygge ny og klimavennleg ungdomskule.
Planlagde utviklingsamtalar	Alle skal ha medarbeidersamtale
Anna	

Budsjett og handlingsplan 2023 for: Årdal skule

Planlagt aktivitet	
Tal på faste årsverk	13,8
Budsjetttramme	
Særlege inntekter	
- Gebyr/Betalingar:	300000
- Prosjektmidlar:	
Mål for verksemda Mål for fagleg utvikling andre satsingar .	Vidare implementering av ny læreplan med framleis justering av praksis i tråd med den. Ny læreplan legg vekt på aktive elevar, i implementeringa av ny læreplan, det har stort fokus i Årdal. Årdal skule ynskjer å ha elevar som lærar gjennom deltaking og aktivitet i alle fasar av læringsløpet.
Planlagde andre utviklings- og forbetringstiltak i perioden	Utvide sortimentet av oppdaterte trykte læremiddel etter ny læreplan.
Særlege utfordringar som er forventa i perioden	For lite midlar til innkjøp av nye trykte læremiddel.
Ønske nye tiltak med grunngjeving	Overbygg i skulegarden. Grunngjeving: Kvar veke har 1.-4. trinn minst ein halv dag med uteskule. Til tider er det svært dårleg ver. Dersom det hadde vore noko meir overbygg i skulegarden, så hadde det vore lettare å hatt læringsaktivitetar der i periodar med dårleg vær. SFO har også fast utedag ein dag i veka, dei også opplever det til tider utfordrande i høve veret og svært begrensa moglegheit for å kunne vera under tak ute. I friminutta er det svart begrensa moglegheit for aktivitet under tak når det er dårleg ver. Meir takoverbygg vil betre situasjonen.
Planlagde HMS-tiltak	Sertifisering av personalet i høve HLR og livberging i og ved vatn ute og inne.
Planl. Tiltak førebygging	
- Brannøvingar	Ikkje varsle brannøving både i skule og SFO våren 2023, varsle brannøving i skule og SFO hausten 2023.
- Arbeid med brannperm	Årdal skule hadde nyleg gjennomgang og oppdatering av brannpermen. Rutinar vert gjennomgått med personalet kvar haust.
- Beredskap	PLIVO plan vert gjennomgått kvar haust.
- Arbeid med ROS- analysar	Revidering av rosanalyse i høve skulegarden i forbindelse med ny kunstgrasbane og nye leikeapparat.
- Førstehjelpskurs	Planlegges HLR-kurs hausten 2023
Tiltak med frivillige / lokalsamfunnet	Vidareutvikle samarbeid med omsorgssenteret i høve kjøkkenhage og dyrking av grønnsaker.
Tiltak for å redusera sjukefråvær	Visjonen for Årdal skule er: Trygt og godt. Lærerikt og kjekt. Dette gjeld både for tilsette og elevar. Ved å framleis aktivt arbeida for å vedlikehalde det gode arbeidsmiljøet vi har, så er det noko av det viktigaste vi kan gjera for å halde sjukefråværet så lagt som mogleg.
Planlagde klimatiltak	Medviten haldning i høve bruk og kast. Gjennbruke resursar der det er mogleg.
Planlagde utviklingssamtalar	Normalt gjennomført i februar/mars.
Anna	

Budsjett og handlingsplan 2023 for: Kulturskulen

Planlagt aktivitet	
Tal på faste årsverk	3
Budsjetttramme	2 528 000
Særlege inntekter	
- Gebyr/Betalingar:	480 000
- Prosjektmidlar:	
Mål for verksemda Mål for fagleg utvikling andre satsingar .	Å tilby stadig betre undervisning, enkeltvis og i grupper, både med tradisjonelle og nye metodar, samt digitale verktøy. Me arbeider heile tida for å gje elevane gode arenaer der dei kan visa fram det dei har lært. Me ønskjer også å vera eit ressurscenter i kommunen.
Planlagde andre utviklings- og forbetringstiltak i perioden	Ingen spesielle tiltak i perioden, utanom at me heile tida arbeider for å gje elevane best mogleg undervisning og å utnytta ressursane våre på best mogleg måte.
Særlege utfordringar som er forventa i perioden	Undervisninga vår på ungdomsskulen når denne skal rivast.
Ønske nye tiltak med grunngjeving	11% stilling til kunst og handverk (nok tid til 2 grupper á 60 minutt). Me får med jamne mellomrom spørsmål om å tilby dette i kulturskulen. Mange born og unge har slike interesser, og eit tilbod i kunst og handverk vil gjera at me kjem eit steg nærare målet om å vera ein kulturskule for alle, slik det står i den vedtekne rammeplanen for kulturskulen.
Planlagde HMS-tiltak	Brann: rømningsvegar og sløkkjeutstyr.
Planl. Tiltak førebygging	
- Brannøvingar	
- Arbeid med brannperm	Rømningsvegar og sløkkjeutstyr.
- Beredskap	
- Arbeid med ROS-analysar	
- Førstehjelpskurs	
Tiltak med frivillige / lokalsamfunnet	Elevkonsertar på omsorgssentra og elevinnslag på ulike arrangement.
Tiltak for å redusera sjukefråvær	Fokus på gode arbeidstilhøve, både fysiske og psykososiale. Sykla til jobb.
Planlagde klimatiltak	Sykla til jobb. Elles som Vågen
Planlagde utviklingssamtalar	3
Anna	

9. Gjeld og gjeldsgrad

Gjeldsgrad pr 31.12, 2022 er berekna til å bli brutto på 101 % av driftsinntekter, netto på 88 %

I perioden 2023-2026 legg rådmannen opp til eit moderat låneoptak i 2023, eit stort i 2024, men prøver å halda igjen for 2025 og 2026. Den store utfordringa i perioden er skulebygg og ein kai i Årdal.

Når det gjeld husbanken så har Hjelmeland i fleire år tatt opp lån i Husbanken på om lag kr 5 mil, me auka til kr 7 mill. i 2022, men har sett det tilbake til kr 5 mill. for heile perioden. Hjelmeland har eit relativt høgt lån til Husbanken, kr 43,8 mill. pr nå, i løpet av perioden bør me vurdere om låneoptaket skal fortsetja i dette omfanget.

Renta har auka sida 2021, det forventast ei mindre auke vidare, men det er vanskeleg å spå framover.

KBN Finans er brukt som ei rettesnor for å budsjettera rentekostnader. Me ligg og inne med ein liten buffer for å kunne møte renteendringar. Dei seinare åra har me tatt opp lån til investeringar utpå hausten. Det har med midlar nok til å gjera og dette hjelper noko på årets rentekostnad, men til året etter kjem ein heilårseffekt uansett.

Ei kraftig auke i rentenivået vil alltid skape ein

trussel for kommunens ansvar for tenesteytinga. Det er framleis lite sannsynleg at man vil komma dit i løpet av dei neste fire åra. Det vil likevel vera naudsynt at rådmannen tilrår kommunestyret å prioritera nye investeringsprosjekt, og også vurdere om ein skal utsetje eller avvikle vedtekne prosjekt for å redusere risiko og sårbarheit.

Gjeldsgraden (lånegjeld som del av driftsinntekter) er eit uttrykk for belastninga knytt til det å betale renter og avdragav laupande inntekter.

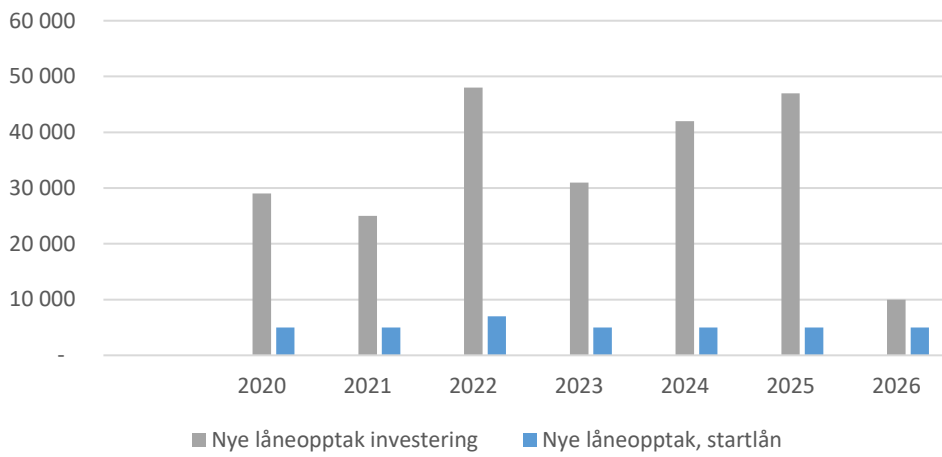
Rådmannen har vald å framstilla gjeldsgraden med netto ogbrutto tall. Brutto gjeldsgrad er total lånegjeld.

Utviklinga vil sjøvsagt vera avhengig av brutto drifts- inntek-ter i perioden Langsiktig mål for gjeldsgraden må etter rådmannens syn i første omgang vere å kome under 80% i netto gjeldsgrad. Dette målet er auka frå tidlegare 60%, ut ifrå ein betre økonomi i kommunen nå.

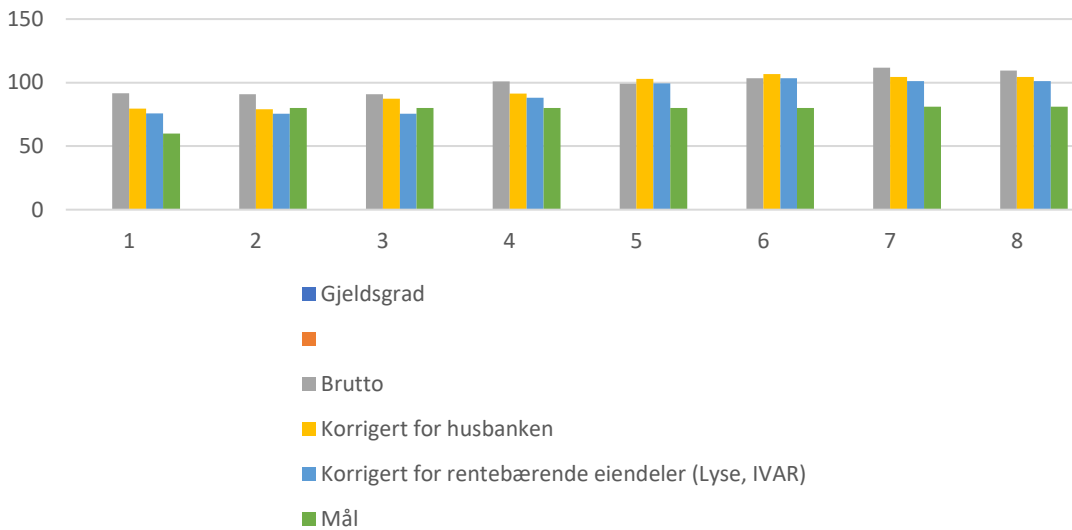
	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Bruk av nye lån							
Nye låneoptak investering	29 000	25 000	48 000	31 000	42 000	47 000	10 000
Nye låneoptak, startlån	5 000	5 000	7 000	5 000	5 000	5 000	5 000
§5-7 oversikt over gjeld og andre vesentlige langsiktige forpliktelser							
Langsiktig gjeld	R	R	R	B	B	B	B
	2 019	2 020	2 021	2 022	2 023	2 024	2 025
Lån pr 31.12	307 910	319 980	329 380	364 380	379 380	404 380	433 380
Driftsinntekter	336 176	352 687	362 415	360 997	377 846	386 546	383 546
Husbanken, utlån startlån	40 441	40 950	43 363	48 363	51 363	54 363	57 363
Gjeld korrigerert for husbanken, startlån	267 469	279 030	286 012	330 030	388 430	412 430	400 430
Rentebærende eiendeler	12 400	12 400	12 400	12 400	12 400	12 400	12 400
Netto langsiktig gjeld korrigerert for startlån og rentebærende eiendeler	255 069	266 630	273 612	317 630	376 030	400 030	388 030
Gjeldsgrad							
	År 2019	År 2020	År 2021	År 2022	År 2023	År 2024	År 2025
Brutto	92	91	91	101	100	105	113
Korrigerert for husbanken	80	79	87	91	103	107	104
Korrigerert for rentebærende eiendeler (Lyse, IVAR)	76	76	75	88	100	103	101
Mål	60	80	80	80	80	80	81

NB! Låneoptak er redusert i høve til rådmannens innstilling. Dette som følgje av at bevillingar til ny industrikai i Årdal er redusert for 2023 og dei etterfølgjande åra.

Opptak av lån 2020-2026

Gjeldsgrad

10. Investeringar

10.1 § 5-5 Bevilgningsoversikter investering 2 Varige driftsmiddel

Prosjekter	Overføres til 2023	Nye prosjekt 2023	Sum budsjett 2023	2024	2025	2026
IKT 1101						
Felles IT Plattform		117 000	117 000			
Intern IT Plattform		1 151 000	1 151 000			
Acos Arkiv		445 000	445 000	174 000		
IKT Forvaltning			-			
Helse COS doc		349 000	349 000	100 000		
Visma			-	260 000		
Skuleadministrativt system		180 000	180 000			
Digitalisering IT	300 000		300 000			
Hovedplan IKT			-	3 000 000	3 000 000	3 000 000
Sum IKT	300 000	2 242 000	2 542 000	3 534 000	3 000 000	3 000 000
Rådmannsnivå						
Universell utforming	400 000		400 000			
Tilrettelegging besøkjande, skiltplan	300 000		300 000			
Oppgradering kantineområde og kjøkken spinneriet	250 000	250 000	500 000			
KS Områdeplan Hjelmeland sentrum		500 000	500 000			
Handlingsplan 2024-26				1 000 000	1 000 000	1 000 000
Sum prosjekt Rådmannsnivå	950 000	750 000	1 700 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000
Helse						
Velferdsteknologi HOS/ÅOS		300 000	300 000	300 000	300 000	300 000
Sum Helse		300 000	300 000	300 000	300 000	300 000
Prosjekter	Overføres til 2023	2023	Sum budsjett 2023	2024	2025	2026
Bygg og anlegg			-			
Leikeapparater skule		1 000 000	1 000 000	500 000	500 000	500 000
Nye gulv kommunebygg	750 000	1 000 000	1 750 000	500 000	500 000	500 000
Omlagging Årdalstunet	5 535 000		5 535 000			
Følge av oml Årdalstunet. Lys og tømestasjon bobilier i egne prosjekt		1 180 000	1 180 000			
Vågen Bru/ Burmavegen	7 120 000		7 120 000			
Vedlikehold vegar	500 000		500 000			
Gatelys melevegen	2 800 000		2 800 000			
Kai Årdal	23 000 000		23 000 000			
Ny ungdomskole	30 000 000	40 000 000	70 000 000	70 000 000	40 000 000	
Adgangskontroll komm.bygg	800 000	500 000	1 300 000			
Burmavegen	10 000 000		10 000 000			
Asfaltering		2 700 000	2 700 000	1 500 000	1 500 000	1 500 000
SD anlegg (ventilasjon), ref.klimabudsjett, komm bygg		800 000	800 000			
Solskjerming	132 000	150 000	282 000			
Oppgradering grendahus	350 000	50 000	400 000			
Oppgradering kjøkken HOS		320 000	320 000			
Robotgressklippere		300 000	300 000			
Autovern		1 000 000	1 000 000			
Automatisl døråpnere HOS		600 000	600 000			
Kjøkkenkrok HJ bh		150 000	150 000			
Garasjeporter Brannstasjon		120 000	120 000			
Nye brannbiler		3 000 000	3 000 000	3 000 000		
Tilrettelegging HJ barneskule			-	3 000 000		
Oppgradere brannstasjoner			-		10 000 000	
KS sykkelparkering skular, Vågen/ Idrettshall		500 000	500 000			
Nye kontor Helsehus		600 000	600 000			
Ledelys i kommunale bygg		1 500 000	1 500 000	1 000 000	1 000 000	
Handlingsplan bygg og anlegg				2 000 000	4 000 000	8 000 000
KS pump track Årdal		565 000	565 000			
Sum Bygg og anlegg 6000	80 987 000	56 035 000	137 022 000	81 500 000	57 500 000	10 500 000

Vann og avløp 6025						
Puntsnes - etablere rensing av avløpsvann		2 000 000	2 000 000			
Ny hovedplan vann og avløp				5 000 000	5 000 000	5 000 000
Rehabilitering ledningsnett vatn, inkl. kummer		500 000	500 000	500 000	500 000	500 000
Rehabilitering av ledningsnett avløp, inkl. kummer		250 000	250 000	250 000	250 000	250 000
Slam avskiller Viganeset		2 000 000	2 000 000			
Slamavskiller Ølesund		2 000 000	2 000 000			
Sum vann og avløp 6025		6 750 000	6 750 000	5 750 000	5 750 000	5 750 000
Sum investeringer i varige driftsmidler	82 237 000	66 077 000	148 314 000	92 084 000	67 550 000	20 550 000
2 Tilskot til andre sine investeringar						
Prosjekter	2 023	2023	2023	2024	2025	2026
Kyrkjeleg fellesråd		300 000	300 000	300 000	300 000	300 000
Sum tilskot til andre sine investeringar		300 000	300 000	300 000	300 000	300 000
3. Investeringar i aksjer og andeler i selskap						
Egenkapitaltilskot KLP		1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000
4 Utlån av egne midler						
Investeringar i varige driftamidler	-	0	0	0	0	0
Sum del 1-4	82 237 000	67 377 000	149 614 000	93 384 000	68 850 000	21 850 000
Prosjekter	Overføres til 2023	Nye prosjekt 2023	Sum budsjett 2023	2023	2024	2025
Avdragsutgifter formidlingslån		2 000 000	2 000 000	2 000 000	2 000 000	2 000 000
Husbanken startlån		5 000 000	5 000 000	5 000 000	5 000 000	5 000 000
Minste lovlege avdrag		3 000 000	3 000 000	3 000 000	4 000 000	4 000 000
Prosjekter	Overføres til 2024	Nye prosjekt 2024	Sum budsjett 2024	19142189,07	14655392,4	5617055,53
IKT 1102				19346096,22	14805753,8	5677679,37
Felles IT Plattform		14 392 449	716 980	19550003,37	14956115,1	5738303,2
Finansiering	Overført til 2023	2023	Budsjett 2023	Budsjett 2024	Budsjett 2025	Budsjett 2026
Salg av boliger			- 3 000 000	- 1 000 000	- 1 000 000	- 1 000 000
Avdrag Lyse			- 994 000	- 994 000	- 994 000	- 994 000
Momskomp	- 14 000 000	- 13 000 000	- 27 000 000	- 20 000 000	- 10 000 000	- 2 000 000
Mottatte avdrag på utlån		- 2 000 000	- 2 000 000	- 2 000 000	- 2 000 000	- 2 000 000
Estimert ubrukte lånemidler	68 237 000		- 68 000 000	- 10 000 000	- 10 000 000	- 10 000 000
Lån husbanken			- 5 000 000	- 5 000 000	- 5 000 000	- 5 000 000
Vekslet utlån Hundsnes Kai						
Bruk av inv fond(MLA)			- 3 000 000	- 3 000 000	- 4 000 000	- 4 000 000
Egenkapital skole	- 20 000 000		- 20 000 000	- 20 000 000		
Egenkapital						
Låneopptak 2023, investeringer			- 30 620 000	- 41 390 000	- 46 856 000	- 7 856 000
Sum finansiering	-	-	-	-	-	-

10.2. Bevilingsoversikt Investering

Bevilgning investeringen jf §5-5 første ledd	Regnskap 2021	Budsjett 2022	Budsjett 2023	Budsjett 2024	Budsjett 2025	Budsjett 2026
Investeringer i varige driftsmidler	14 669	118 704	148 314	92 084	67 550	20 550
Tilskudd til andres investeringer	300	1 700	300	300	300	300
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	769	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000
Utlån av egne midler	0	0	0	0	0	0
Avdrag på lån	758	0	3 000	3 000	4 000	4 000
SUM INVESTERINGSUTGIFTER	16 496	121 404	152 614	96 384	72 850	25 850
Kompensasjon for merverdiavgift	-2 371	-14 000	-27 000	-20 000	-10 000	-2 000
Tilskudd fra andre	-567	0	0	0	0	0
Salg av varige driftsmidler	-28	-1 000	-3 000	-1 000	-1 000	-1 000
Salg av finansielle anleggsmidler	0	0	0	0	0	0
Utdeling fra selskaper	0	0	0	0	0	0
Mottatte avdrag på utlån av egne midler	-3 376	-4 194	-994	-994	-994	-994
Bruk av lån	-9 813	-76 325	-98 620	-51 390	-56 856	-17 856
SUM INVESTERINGSINNTEKTER	-16 155	-95 519	-129 614	-73 384	-68 850	-21 850
Videreutlån	5 745	7 000	5 000	5 000	5 000	5 000
Bruk av lån til videreutlån	-5 745	-7 000	-5 000	-5 000	-5 000	-5 000
Avdrag på lån til videreutlån	1 829	2 000	2 000	2 000	2 000	2 000
Mottatte avdrag på videreutlån	-2 847	0	-2 000	-2 000	-2 000	-2 000
NETTO UTGIFTER VIDEREUTLÅN	-1 018	2 000	0	0	0	0
Overføring fra drift	0	0	0	0	0	0
Avsetninger til bundne investeringsfond	711	0	0	0	0	0
Bruk av bundne investeringsfond	-34	0	0	0	0	0
Avsetninger til ubundet investeringsfond	0	0	0	0	0	0
Bruk av ubundet investeringsfond	0	-27 885	-23 000	-23 000	-4 000	-4 000
Dekning av tidligere års udekket beløp	0	0	0	0	0	0
Sum overføring fra drift og netto avsetninger	677	-27 885	-23 000	-23 000	-4 000	-4 000
Fremført til inndekning i senere år udekket beløp	0	0	0	0	0	0

10.3. Detaljoversikt prosjekter.

Investeringer, tiltak IT					
Tiltak	027: 100101 Felles IT Plattform				
Beskrivelse	RI10 Nilex supportsystem - oppdateringer, integrasjoner og tilpasninger (27 000)				
		2023	2024	2025	2026
Sted	Ansvar: Prosjektering og digitalisering(1100)				
Netto finansiering nye tiltak		117 000	-	-	-
Tiltak	028: 100102 Intern IT Plattform				
Beskrivelse	RI12 Bytte av brannmur administrasjon i hver kommune				
		2023	2024	2025	2026
Sted	Ansvar: Prosjektering og digitalisering(1100)				
		2023	2024	2025	2026
Netto finansiering nye tiltak		1 151 000	-	-	-
Tiltak	029: 100105 Acos Arkiv				
Beskrivelse	KO15 Redesign av nettside (162 500)				
		2023	2024	2025	2026
Sted	Ansvar: Prosjektering og digitalisering(1100)				
019500.12030.100105 Avgifter, lisenser		445000	174000	0	0
		2023	2024	2025	2026
Netto finansiering nye tiltak		445 000	174 000	-	-
Tiltak	026: 100107 Helse/Cosdoc				
Beskrivelse	Ba10 Nytt fagsystem barnevern (54 000) NA10 Digisos - utvidet funksjonalitet (48 600) HJ11 Digi Helse (100 000) St14 Elektronisk IP stafettlogg (92 160) Om13 Oppgradering Cosdoc (54 000) Digital hjemmeoppfølging (100 000)				
		2023	2024	2025	2026
Sted	Ansvar: Prosjektering og digitalisering(1100)				
Netto finansiering nye tiltak		349 000	100 000	-	-
Tiltak	031: 100108 Visma				
Beskrivelse	PE10 Migrering til Visma enterprise pluss (260 000)				
		2023	2024	2025	2026
Sted	Ansvar: Prosjektering og digitalisering(1100)				
Netto finansiering nye tiltak		0	260 000	-	-
Tiltak	032: 100110 Skule/barnehage administrativesystemer (IT)				
Beskrivelse	SK11 Anskaffing og implemetering av nytt BAS og SAS				
		2023	2024	2025	2026
Sted	Ansvar: Prosjektering og digitalisering(1100)				
Netto finansiering nye tiltak		180 000	-	-	-
Tiltak	033: 888015 Hovedplan 24-26 IT				
Beskrivelse	Antatt IT inv nivå videre Ikke spesifisert fra 2024				
		2023	2024	2025	2026
Sted	Ansvar: Prosjektering og digitalisering(1100)				
Netto finansiering nye tiltak		3 000 000	3 000 000	3 000 000	3 000 000

Investeringer, rådmannsnivå					
Tiltak	039: 100901 Tilskot Kyrkjeleg fellesråd				
Beskrivelse	Årlig tilskot investeringar				
		2023	2024	2025	2026
Sted	Ansvar: Prosjektering og digitalisering(1100)				
Netto finansiering nye tiltak		300 000	300 000	300 000	300 000
Tiltak	048: 401008 Salg av boliger				
Beskrivelse	Estimert salg av boliger				
		2023	2024	2025	2026
Sted	Ansvar: Skatt, overføringer, lån, finans m.v. (9000)				
Netto finansiering nye tiltak		- 1 000 000	- 1 000 000	- 1 000 000	- 1 000 000
Tiltak	035: 701601 Områdeplan Hjelmeland sentrum				
Beskrivelse	Videre utvikling				
		2023	2024	2025	2026
Sted	Ansvar: Prosjektering og digitalisering(1100)				
Netto finansiering nye tiltak		500 000	-	-	-
Tiltak	036: 888013 Handlingsplan Rådmannsnivå				
Beskrivelse	Oppfølging planer fra 2024, ikke spesifisert				
		2023	2024	2025	2026
Sted	Ansvar: Prosjektering og digitalisering(1100)				
Netto finansiering nye tiltak		0	1 000 000	1 000 000	1 000 000

Investeringer helse					
Tiltak	030: 300101 Velferdsteknologi				
Beskrivelse	Velferdsteknologi (300 000) videreføring				
		2023	2024	2025	2026
Sted	Ansvar: Prosjektering og digitalisering(1100)				
Netto finansiering nye tiltak		300 000	300 000	300 000	300 000

Investeringer VA					
Tiltak	021: 600204 Puntsnes - etablere rensing av avløpsvann				
Beskrivelse	Prosjekt må økes med 2 mill. i 2023 pga kollaps og flytting av VA ledninger ved bensinstasjon. Om dette ble rapportert i 2.tertialen 2022				
		2023	2024	2025	2026
Sted	Ansvar: Prosjektering og digitalisering(1100)				
Netto finansiering nye tiltak		2 000 000	0	0	0
Tiltak 045: 600207 hovedplan VA					
Beskrivelse	Ikke spesifisert fra 2024				
		2023	2024	2025	2026
Sted	Ansvar: Prosjektering og digitalisering(1100)				
Netto finansiering nye tiltak		0	5 000 000	5 000 000	5 000 000
Tiltak 022: 600803 Rehabilitering ledningsnett vatn, inkl. kummer					
Beskrivelse	Fast prosjekt.				
		2023	2024	2025	2026
Sted	Ansvar: Prosjektering og digitalisering(1100)				
Netto finansiering nye tiltak		500 000	500 000	500 000	500 000
Tiltak 023: 600810 Rehabilitering av ledningsnett avløp, inkl. kummer					
Beskrivelse	Fast prosjekt				
		2023	2024	2025	2026
Sted	Ansvar: Prosjektering og digitalisering(1100)				
Netto finansiering nye tiltak		250 000	250 000	250 000	250 000
Tiltak 024: 888011 Viganeset-etablering av slamavskiller					
		2023	2024	2025	2026
Sted	Ansvar: Prosjektering og digitalisering(1100)				
Netto finansiering nye tiltak		2 000 000	0	0	0
Tiltak 025: 888012 Ølesund-etablering av slamavskiller					
Beskrivelse	Etablering av slamavskiller				
		2023	2024	2025	2026
Sted	Ansvar: Prosjektering og digitalisering(1100)				
Netto finansiering nye tiltak		2 000 000	0	0	0

Investeringer, Brannvesen					
Tiltak	015: 888006 Garage porter Hj brannstasjon				
Beskrivelse	Nye garasjeporter til Hjelmeland brannstasjon (120 000)				
		2023	2024	2025	2026
Sted	Ansvar: Prosjektering og digitalisering(1100)				
Netto finansiering nye tiltak		120 000	-	-	-
Tiltak	016: 888007 Nye brannbilar				
Beskrivelse	Tankbil brann First responder bil Mannskapsbil brann - 2024				
		2023	2024	2025	2026
Sted	Ansvar: Prosjektering og digitalisering(1100)				
Netto finansiering nye tiltak		3 000 000	3 000 000	-	-
Tiltak	018: 888009 Oppgradere brannstasjoner				
Beskrivelse	Oppgradere brannstasjoner (10 000 000)				
		2023	2024	2025	2026
Sted	Ansvar: Prosjektering og digitalisering(1100)				
Netto finansiering nye tiltak		0	0	10 000 000	-

Investeringer, tiltak bygg og anlegg					
Tiltak	010: 200406 Solskjerming kommunale bygg				
Beskrivelse	Utvendig solskjerming Helsehuset siden som vender mot HOS (helsestasjon, jordmor og Egget) (130 000) Solskjerming ÅOS (Stue Bøen og leders kontor) (150 000) Overfører 131 000 fra 2022, trenger da 150 000 i 2023				
		2023	2024	2025	2026
Sted	Ansvar: Prosjektering og digitalisering(1100)				
Netto finansiering nye tiltak		150 000	-	-	-
Tiltak	005: 200407 Leikeapparater skule/barnehage				
		2023	2024	2025	2026
Sted	Ansvar: Prosjektering og digitalisering(1100)				
Netto finansiering nye tiltak		1 000 000	500 000	500 000	500 000
Tiltak	003: 200501 Oppgradering grendahus				
Beskrivelse	Kontraktsfestede oppgradering Vormedal/Jøsneset (400 000) 350 000 overføres fra 2022, da er det nødvendig å øke med 50 000.				
		2023	2024	2025	2026
Sted	Ansvar: Prosjektering og digitalisering(1100)				
Netto finansiering nye tiltak		50 000	-	-	-
Tiltak	011: 500102 Sykkelparkering skular				
Beskrivelse	Sykkelparkering Årdal skule 30 stk (500 000)				
		2023	2024	2025	2026
Sted	Ansvar: Prosjektering og digitalisering(1100)				
Netto finansiering nye tiltak		500 000	0	0	0
Tiltak	004: 500305 Nye gulv kommunale bygg				
Beskrivelse	Nye gulv kommunale bygg				
		2023	2024	2025	2026
Sted	Ansvar: Prosjektering og digitalisering(1100)				
Netto finansiering nye tiltak		1 000 000	500 000	500 000	500 000
Tiltak	038: 600802 Omlegging VA/AV - Årdalstunet				
Beskrivelse	Lys ved den nye vegen, ref. tilbud fra Lyse (743 000) Tømmestasjon bobiler (437 000)				
		2023	2024	2025	2026
Sted	Ansvar: Prosjektering og digitalisering(1100)				
Netto finansiering nye tiltak		1 180 000	0	0	0
Tiltak	008: 700303 Asfaltering og utbedring av veg				
Beskrivelse	Veg Hovdavegen asfalt og møteplasser (300 000) Grønnavikvegen asfalt og møteplasser/stikkrenne (400 000) Vikanevegen asfalt og møteplasser (765 000) Byrkja asfalt og utviding (110 000) Rivlandsvegen asfalt og utviding (1 000 000) Hagalivegen asfalt og rassikring				
		2023	2024	2025	2026
Sted	Ansvar: Prosjektering og digitalisering(1100)				
Netto finansiering nye tiltak		2 700 000	1 500 000	1 500 000	1 500 000
Tiltak	019: 701104 Kai Årdal				
Beskrivelse	Kai Årdal, utbygging (80 mill. iht kostnadskalkyle) overføre 23 mill fra 2022.				
		2023	2024	2025	2026
Sted	Ansvar: Prosjektering og digitalisering(1100)				
Netto finansiering nye tiltak		27 000 000	30 000 000	-	-

Tiltak	013: 702017 Adgangskontroll kommunale bygg				
Beskrivelse	Adgangskontroll kommunale bygg				
		2023	2024	2025	2026
Sted	Ansvar: Prosjektering og digitalisering(1100)				
Netto finansiering nye tiltak		500 000	-	-	-
Tiltak	006: 702018 SD anlegg kommunale bygg				
Beskrivelse	SD anlegg Gumbbygg Årdal (200 000) SD anlegg Vågahuset (200 000) SD Anlegg Trodlatoppen (200 000) SD Anlegg Nøtteskogen (200 000)				
		2023	2024	2025	2026
Sted	Ansvar: Prosjektering og digitalisering(1100)				
Netto finansiering nye tiltak		800 000	-	-	-
Tiltak	020: 702021 Ny Hjelmeland skule				
Beskrivelse	Bygging starter i 2023, det overføres 30 mill fra 2022				
		2023	2024	2025	2026
Netto finansiering nye tiltak		40 000 000	70 000 000	40 000 000	-
Tiltak	007: 88800 Robotklippere Teknisk drift				
Beskrivelse	Robotklippere				
		2023	2024	2025	2026
Sted	Ansvar: Prosjektering og digitalisering(1100)				
Netto finansiering nye tiltak		300 000	-	-	-
Tiltak	009: 888003 Autovern til diverse kommunale vegger				
Beskrivelse	Autovern til diverse kommunale vegger				
		2023	2024	2025	2026
Sted	Ansvar: Prosjektering og digitalisering(1100)				
Netto finansiering nye tiltak		1 000 000	-	-	-
Tiltak	012: 888004 Automatiske døråpnere omsorgsleilighet/pasientrom HOS				
Beskrivelse	Automatiske døråpnere på alle omsorgsleiligheter og pasientrom Hjelmeland omsorgssenter, ca. 30 dører (600 000)				
		2023	2024	2025	2026
Sted	Ansvar: Prosjektering og digitalisering(1100)				
Netto finansiering nye tiltak		600 000	-	-	-
Tiltak	014: 888005 Kjøkkenkrok Nøtteskogen barnehage				
Beskrivelse	Det er behov for en kjøkkenkrok til Nøtteskogen barnehage, tenker i første omgang i 2. etg., men man må se hvor man best kan plassere denne. (150 000)				
		2023	2024	2025	2026
Sted	Ansvar: Prosjektering og digitalisering(1100)				
Netto finansiering nye tiltak		150 000	-	-	-
Tiltak	002: 888001 Oppgradering kjøkken HOS				
Beskrivelse	Oppgradering hovedkjøkken Hjelmeland omsorgssenter (120 000) Ny kjøkkeninnredning på korttidsavdelingen Hjelmeland omsorgssenter (200 000)				
		2023	2024	2025	2026
Sted	Ansvar: Prosjektering og digitalisering(1100)				
Netto finansiering nye tiltak		320 000	0	0	0

Tiltak		017: 888008 Tilrettelegging Hj barneskule (pliktet tilpasning)			
Beskrivelse	Pliktet tilpasning av Hjelmeland barneskule (3 000 000)				
		2023	2024	2025	2026
Sted	Ansvar: Prosjektering og digitalisering(1100)				
Vedlikehold av bygningar utvendig/innvendig		0	3000000	0	0
		2023	2024	2025	2026
Netto finansiering nye tiltak		0	3 000 000	-	-
Tiltak		037: 888014 Kontorer helsehus			
Beskrivelse	Ombygging for bedre utnyttelse lokaler				
		2023	2024	2025	2026
Sted	Ansvar: Prosjektering og digitalisering(1100)				
Netto finansiering nye tiltak		600 000	0	0	0
Tiltak		044: 888016 Handlingsplan Bygg og anlegg			
Beskrivelse	Ikke spesifisert fra 2024				
		2023	2024	2025	2026
Sted	Ansvar: Prosjektering og digitalisering(1100)				
Netto finansiering nye tiltak		0	2 000 000	4 000 000	8 000 000

Foto Feien og Fjong, Hilde Hauge

Foto Siri Janne Kyrkjeide

**HJELMELAND
KOMMUNE**